

ПРАВИЛНИК
за приемане на студенти в УАСГ през учебната 2018/2019
година

Общи положения

- Чл.1. (1) Настоящият правилник за приемане на студенти в УАСГ се основава на Закона за висшето образование и е в съответствие с Наредбата за държавните изисквания за приемане на студенти.
- (2) Този правилник важи за български граждани и чужденци по чл. 8 (2).
- Чл.2. (1) Приемането на студенти-първокурсници се провежда чрез конкурсни изпити и с оценки от държавни зрелостни изпити (ДЗИ) по математика, физика и български език и литература, като **критерият е класиране на основание формиран бал по начина, описан в раздел „Образуване на бала” за отделните специалности**. Оценките от посочените ДЗИ са валидни **само** за кандидати, завършили средно образование **след** 2008 г. Кандидатите с дипломи за средно образование **преди** 2008 г. полагат задължителен конкурсен изпит по математика в УАСГ.
- (2) В редовна форма на обучение се приемат студенти по специалностите: *Архитектура (М), Ландшафтна архитектура и ландшафтно планиране (М), Урбанизъм (Б), Строителство на сгради и съоръжения (М), Строителство на сгради и съоръжения – англоезично обучение (М), Транспортно строителство (М), Водоснабдяване и канализация (М), Хидростроителство (М), Геодезия (М), Устройство и управление на земи и имоти (Б), Управление в строителството (Б), Инженерна екология (Б), Организация и управление на движението (Б) и Транспортно строителство – немскоезично обучение (Б)*.
- (3) В заочна форма се приемат студенти в специалностите *Строителство на сгради и съоръжения (М), Транспортно строителство (М), Водоснабдяване и канализация (М), Хидростроителство (М) и Геодезия (М)*.

- (4) Класирането и приемането на кандидатите се извършва по низходящ ред на състезателния бал, по категории (*мъже и жени*) и съобразно обявения в кандидатстудентските документи за класиране ред на желаните специалности.
- (5) В специалности, в които не са записани минималният брой студенти за сформирание на група съгласно решение на Академичен съвет, не се провежда обучение, а приетите в тези специалности студенти-първокурсници могат да изберат друга специалност от професионалното направление на УАСГ (без специалности „Архитектура“ и „Ландшафтна архитектура и ландшафтно планиране“).
- Чл.3. (1) Студентите – първокурсници се приемат по планова бройка за държавна поръчка, утвърдена от Министерския съвет.
- (2) Приетите студенти – първокурсници заплащат държавна такса за обучение, определена от Министерския съвет.
- (3) За бройките държавна поръчка за първи курс не могат да кандидатстват лица с придобито вече висше образование в българско държавно висше училище и кандидатстващи за специалности със същата образователно-квалификационна степен. Същите могат да бъдат приети при условията на чл. 19, както и в платени магистърски програми след завършена степен „бакалавър“ и/или „магистър“ при условията, определени от съответните факултети.
- (4) Студентите, приети в магистърски програми срещу заплащане след завършена степен на висше образование по чл. 21 от Закона за висшето образование, заплащат такси за обучение, определени от Академичния съвет на УАСГ.
- Чл.4. Дейностите по приемане на студенти се извършват съобразно сроковете в календарния график за прием на студенти за 2018 г. (приложение 1).
- Чл.5. Кандидат-студентите в УАСГ могат да участват в конкурс и в други висши училища, като се съобразяват с обявения график за провеждането на конкурсите.
- Чл.6. За учебната 2018/2019 г. УАСГ организира **две кандидатстудентски изпитни сесии – предварителна**

през м. април 2018 г. и редовна през м. юни 2018 г. **Кандидат-студентските изпити по математика в двете сесии се провеждат по една и съща програма и са равностойни.** При евентуално незаети места след окончателното записване, УАСГ организира допълнителен прием през м. септември и ще проведе допълнителен изпит по математика при необходимост съгласно чл.17 (7).

- Чл.7. (1) Издържалите успешно кандидат-студентските изпити от предварителната и редовната изпитна сесия, **но неподали документи за КАНДИДАТСТВАНЕ и КЛАСИРАНЕ за специалностите в периода от 25 юни до 6 юли, НЕ** участват в класирането. Оценка им от изпитите остават единствено за сведение. Същите могат да участват в допълнителния прием през м. септември за запълване на свободни места при условията на чл. 17 (7).
- (2) В класирането не участват кандидати с анулирани изпити.
- (3) Оценки от конкурсни изпити, положени в други университети, не важат за приемане в УАСГ.

Условия за кандидатстване

- Чл.8. (1) В УАСГ могат да кандидатстват български граждани (включително и тези с двойно гражданство), които:
1. имат завършено средно образование, осигуряващо им право да продължат обучението си във висши училища;
 2. не изтърпяват присъди към началото на учебната година;
 3. отговарят на условията за прием в настоящия Правилник.
- (2) В УАСГ могат да кандидатстват и да бъдат приети за обучение при условията и по реда, установен за българските граждани:
1. Чужденци, постоянно пребиваващи на територията на Република България. Постоянното пребиваване се удостоверява с документ за самоличност, издаден от Министерството на вътрешните работи на Република България;

2. Чужденци, на които е предоставен статут на бежанци. Статутът на бежанец се удостоверява с документ, издаден от Националното бюро за териториалното убежище и бежанците към Министерския съвет.
 3. Чужденци, граждани на държави – членки на Европейския съюз и на Европейското икономическо пространство. Това обстоятелство се удостоверява с документ за самоличност.
 4. Чужденци, които са от българска народност, удостоверена по реда на Постановление № 103 на МС от 1993 г. за осъществяване на образователна дейност сред българите в чужбина.
- (3) Кандидат-студентите по чл. 8, завършили средно образование в небългарски училища, представят в УАСГ *удостоверение* за признато средно образование от Министерството на образованието и науката или от Регионалния инспекторат по образование по местоживеене, съдържащо преизчислените по шестобалната система оценки по отделните предмети.

Документи и срокове за кандидатстване

Чл.9. (1) Желаящите да участват в ПРЕДВАРИТЕЛНАТА изпитна сесия през м. април подават в Ректората на УАСГ или on-line следните документи:

1. *Заявление* до Ректора (по образец);
 2. *Документ* за платена конкурсна такса (заплаща се предварително по банков път и се изпраща заедно със заявлението on-line **или** се заплаща на място в Ректората при подаване на заявлението в зала 225).
- (2) **Сроковете за подаване на заявления са съгласно календарния график:**
1. **За участие в предварителния изпит по математика на 22 април:**
 - Срокове за подаване на заявления on-line: от 10 до 18 април вкл. Подаването on-line ще бъде съгласно

публикувана инструкция в сайта на УАСГ www.uacg.bg преди 4 април 2018 г.

- Срокове за подаване на заявления на място в УАСГ в зала 225 в Ректората: от 16 до 20 април с работно време от 9,00 ч. до 17,00 ч.

Кандидатите, които не успеят или не желаят да подадат документи за участие в предварителния изпит по математика on-line, могат да направят това на място в УАСГ до 20 април.

- (3) Не се приемат заявления след определените в ал. 2 срокове.
- (4) На предварителния изпит по математика кандидатите **задължително представят личната си карта и компютърната разпечатка.**

Чл.10. (1) Желаящите да участват в РЕДОВНАТА изпитна сесия през м. юни подават в Ректората на УАСГ или on-line следните документи:

1. *Заявление* до Ректора (по образец);
2. *Документ* за платена конкурсна такса (заплаща се предварително по банков път и се изпраща заедно със заявлението on-line **или** се заплаща на място в Ректората при подаване на заявлението в зала 225).

(2) **Сроковете за подаване на заявления са съгласно календарния график:**

- Срокове за подаване на заявления on-line: **от 4 до 8 юни** вкл. Подаването on-line ще бъде съгласно публикувана инструкция в сайта на УАСГ www.uacg.bg преди 1 юни 2018 г.

- Срокове за подаване на заявления на място в УАСГ в зала 225 в Ректората: **от 4 до 13 юни** с работно време от 9,00 ч. до 17,00 ч.

Кандидатите, които не успеят или не желаят да подадат документи за участие в изпитите от редовната сесия (по математика, рисуване и английски/немски език) on-line, могат да направят това на място в УАСГ до 13 юни.

Чл.11. (1) **ДОКУМЕНТИ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ И КЛАСИРАНЕ ЗА СПЕЦИАЛНОСТИТЕ** се подават задължително на място в УАСГ – зала 225 на Ректората, от **25 юни до 6 юли** вкл. Подават се следните документи:

1. Диплома за завършено средно образование – **оригинал** и ксерокопие от дипломата (след оформяне на документите и сверяване на данните, дипломата се връща на лицето, а ксерокопието остава в УАСГ). **Не се приемат нотариално заверени копия на дипломи вместо оригинала.** Кандидатите завършили средно образование в небългарски училища, задължително представят *удостоверение* за признато средно образование от МОН или Регионалния инспекторат по образование по местоживеене, съдържащо преизчислените по шестобалната система оценки по отделните предмети.

2. **Плик с документи за кандидатстване и класиране за специалностите** (получава се на място в зала 225), съдържащ:

- *Състезателен картон* за реда на желаните специалности;
- *Декларация* за верността на данните в дипломата-оригинал и ксерокопието;
- *Декларация*, че кандидатите са запознати с разпоредбите на настоящия Правилник;

3. Документ за заплатена такса за класиране (заплаща се на място в зала 225).

4. Кандидатите за английскоезичната специалност *Строителство на сгради и съоръжения (М)*, които не са от езикови гимназии с английски език или нямат оценка от ДЗИ по английски език (випуск 2008 г. и след него) по-голяма от добър (4,00), ако искат да бъдат освободени от изпит по английски език, представят международно валидни сертификати за владеене на езика с ниво В1 или В2. Кандидатите за немскоезичната специалност *Транспортно строителство (Б)*, които не са от езикови гимназии с

немски език или нямат оценка от ДЗИ по немски език (випуск 2008 г. и след него) по-голяма от добър (4,00), ако искат да бъдат освободени от изпит по немски език, представят документ за завършен Гьоте-институт с най-малко покрито ниво Mittelstufe 3.

5. *Уверение* от съответния Деканат за кандидатстващите за специалност „Архитектура“ студенти от УАСГ по чл. 18, от което да е видно, че отговарят на изискванията на чл. 18;

6. *Уверение* от съответния Деканат за кандидатстващите за възстановяване на студенти права, от което да е видно, че са завършили успешно първи курс и са загубили студентски права.

- (2) **Документи за кандидатстване и класиране за специалностите** се подават от **25 юни до 6 юли** в зала 225 – II етаж в Ректората със следното работно време: в работните дни от 9,00 до 17,00 ч., в съботно-неделните дни от 9,00 до 15,00 ч.
 - (3) При подаване на документите длъжностното лице след проверка поставя кандидатстудентски входящ номер на плика и въвежда на място данните в компютър. Веднага след това се предоставя и разпечатка с входящите данни и кандидатстудентския номер. Подаващите са длъжни на място в залата да проверят за съответствието на подадените данни и разпечатката.
 - (4) Документи за кандидатстване и класиране за специалностите не се приемат след 6 юли и не се разрешават корекции във вече подадените документи.
 - (5) Пликовете с необходимите формуляри за попълване се получават на място в УАСГ – сградата на Ректората, II етаж, зала 225 в периода на подаване на документите за кандидатстване и класиране, посочен в ал. 2.
 - (6) Не се приемат документи за кандидатстване и класиране за специалностите по пощата или on-line.
- Чл.12. (1) Таксите за явяване на конкурсните изпити и за класиране са в размер, определян ежегодно с Постановление на

Министерски съвет. Внесена такса за конкурсен изпит важи за явяване на изпита, за която е заплатена, не се възстановява и не важи за друг изпит или за класиране.

- (2) От такси се освобождават кандидат-студенти инвалиди с трайни увреждания и намалена трудоспособност 70 и над 70 на сто, военноинвалиди, кръгли сираци, лица, пребивавали до пълнолетието си в домове за отглеждане и възпитание на деца от системата на МОН, майки с три и повече деца и близнаци, когато кандидатстват едновременно в УАСГ (освобождава се само един от тях). Съответните документи, удостоверяващи правото на освобождаване от такса, се представят на началника на Учебен отдел.

Състезателни изпити

- Чл. 13 (1)* УАСГ организира и провежда самостоятелно конкурсните изпити по математика, рисуване, английски и немски език. Критериите за оценяване са неразделна част от изпитната тема и се предоставят на кандидатите в деня на изпита. Всички изпити са анонимни.
- (2) Изпитът по математика е задължителен за специалност „Архитектура“, ако кандидатите с дипломи за средно образование след 2008 г. нямат ДЗИ по математика, както и за всички кандидати, завършили средно образование преди 2008 г.
 - (3) Изпитът по математика е задължителен за всички инженерни специалности, ако кандидатите са завършили средно образование преди 2008 г.
 - (4) Изпитът по математика е задължителен за специалност „Урбанизъм“, ако кандидатите са завършили средно образование преди 2008 г.
 - (5) Изпитът по математика е задължителен за специалност „Ландшафтна архитектура и ландшафтно планиране“, ако кандидатите са завършили средно образование преди 2008 г.

- (6) Рисуване I част (перспектива), рисуване II част (пластичен модел) и рисуване III част (цветна композиция) са задължителни за специалност „Архитектура”.
- (7) Рисуване I част (перспектива) е задължителен за специалност „Ландшафтна архитектура и ландшафтно планиране“.
- (8) Изпитът по математика НЕ е задължителен за специалност „Архитектура“, ако кандидатите са завършили средно образование след 2008 г. и имат ДЗИ по математика.
- (9) Изпитът по математика НЕ е задължителен за всички инженерни специалности, ако кандидатите са завършили средно образование след 2008 г. и имат ДЗИ по математика, физика или български език и литература.
- (10) Изпитът по математика НЕ е задължителен за специалност „Урбанизъм“, ако кандидатите са завършили средно образование след 2008 г. и имат ДЗИ по математика и/или по български език и литература.
- (11) Изпитът по математика НЕ е задължителен за специалност „Ландшафтна архитектура и ландшафтно планиране“, ако кандидатите са завършили средно образование след 2008 г. и имат ДЗИ по математика и/или български език и литература.
- (12) Изпитът по английски език е задължителен за специалност „Строителство на сгради и съоръжения – англоезично обучение”, освен ако кандидатите не са освободени от него на основание чл. 15 (2) т. 5. Изпитът по немски език е задължителен за специалност „Транспортно строителство – немскоезично обучение” (Б), освен ако кандидатите не са освободени от него на основание чл. 15 (2) т. 6.
- (13) Кандидатстудентските изпити се организират, провеждат и оценяват от комисии, назначени със Заповед на Ректора на УАСГ. Програмите за съответните изпити са неразделна част от настоящия Правилник (приложение 2) и са публикувани в Справочника за кандидат-студенти за 2018 г.
- (14) Конкурсните изпити за прием на студенти за 2018 г. ще се проведат на следните дати съобразно календарния график:

1. Два изпита по математика в две изпитни сесии – предварителна (през м. април) и редовна (през м. юни), на дати: 22 април (неделя) и 15 юни (петък), от 8,00 ч. с продължителност 5 астрономически часа всеки и по програма съгласно приложение 2, публикувана в Справочника за кандидат-студенти за 2018 г.;

2. Рисуване I част (перспектива) на 18 юни (понеделник), **рисуване II част (пластичен модел)** на 20 юни (сряда) и **рисуване III част (цветна композиция)** на 22 юни (петък), от 8,00 ч. с продължителност 6 астрономически часа всеки и по програма съгласно приложение 2, публикувана в Справочника за кандидат-студенти за 2018 г.;

3. Изпит по английски език на 25 юни (понеделник) от 8,00 ч. с продължителност 3 астрономически часа.

4. Изпит по немски език на 25 юни (понеделник) от 14,00 ч. с продължителност 3 астрономически часа.

- (15) Проверката на писмените работи по математика се извършва двукратно от независими един от друг преподаватели по определените критерии. При разлика в оценките по-голяма от две точки, писмените работи се арбитрират.
- (16) Оценките по математика, получени на която и да е от изпитните сесии, **са равностойни**. В класирането участва **по-високата оценка**, независимо от коя сесия е получена.
- (17) Оценяването на работите по рисуване се извършва по шестобалната система от две независими една от друга комисии по критериите, записани в конкурсните задачи и на базата на сравнителния метод. При разлика в оценките равна или по-голяма от 0,6 окончателната оценка се определя от арбитражна комисия.
- (18) Изпитите по английски и немски език са писмени и се оценяват с "да" – издържал и "не" – не издържал.
- (16) Кандидатите са длъжни един ден преди провеждане на всеки изпит да проверят сградата и залата, в която са

разпределени. Влизането в залата се извършва срещу лична карта и компютърната распечатка. В деня на изпита кандидатите трябва да са заели местата си не по-късно от 7,45 ч.

- (17) Не се разрешава явяването на изпит в друга зала, освен посочената в разпределението за всеки кандидат. Личните вещи се оставят на място, определено от квесторите. Квесторите на залата настаняват кандидатите според спецификата на изпита и капацитета на залата. За изпитите по рисуване номерата на местата се теглят на случаен принцип. Преди започване на изпитите квесторите провеждат инструктаж за неговото провеждане. **Кандидатите са длъжни да спазват определения ред в залата и указанията на квесторите.**
- (18) Кандидати, явили се след съобщаване на темата, не се допускат до участие в изпита.
- (19) През първите два часа от провеждането на изпита кандидатите нямат право да напускат залата.
- (20) За изпита по математика изпитните материали се предоставят на кандидатите от УАСГ. Кандидатите са длъжни да пишат с химикал, пишещ синьо, могат да ползват черен молив, чертожни пособия и гума. Разрешава се да се ползват следните помагала: *„Четиризначни математически таблици и формули“* от Д.Серафимов, Н.Николов, Г.Коларов, както и *„Справочник по математика“* от В.Ангелов, А.Дишлиев, М.Маринов, В.Пашева, П.Стоев, В.Тодоров и С.Цветков. В тях не трябва да има вписана допълнителна информация. Забранява се ползването на калкулатори, електронни бележници, портативни компютри, мобилни телефони, таблети, MP3 устройства, техника с мобилна връзка и други подобни.
- (21) За изпита по чужд език (английски/немски) изпитните материали се предоставят на кандидатите от УАСГ. Кандидатите са длъжни да пишат с химикал, пишещ синьо, могат да ползват черен молив и гума. Забранява се

ползването на мобилни телефони, планшети, MP3 устройства, техника с мобилна връзка и други подобни.

- (22) На изпитите по математика и чужд език при доказано преписване, опит за преписване, снимане и/или опит за снимане на работата или изпитната тема, разговоряне по време на изпита, подсказване, откриване на неразрешени материали, нарушаване на реда в залата, ползване на непозволена техника (вкл. и в тоалетните), нарушаване на анонимността чрез поставяне на особен знак върху изпитните материали, писмената работа се анулира. Не се разрешава изнасяне на изпитната тема.
- (23) Всеки кандидат, явил се изпит по математика или чужд език, след приключване на изпита лично предава писмената си работа на квестор от залата, който в негово присъствие запечатва големия плик с дадения определен брой листа, малкото пликче с личните данни на кандидата, както и изпитната тема.
- (24) За изпитите по рисуване листата за рисуване и за подготвителните скици се предоставят на кандидатите от УАСГ. Забранява се внасянето и ползването на внесени отвън листа за рисуване. Останалите необходими материали и пособия (моливи с различна твърдост, гуми, темперни бои и др.) се носят от кандидатите в зависимост от спецификата на конкретния изпит. Подробни указания и изисквания относно всеки отделен изпит по рисуване са предоставени в програмата по рисуване, неразделна част към настоящия Правилник (приложение 2). Забранява се ползването на мобилни телефони, планшети, MP3 устройства, фотоапарати, техника с мобилна връзка и други подобни. Не се разрешава снимането на рисунките, моделите и изпитните теми, както и изнасянето на рисунки или изпитни теми извън залата. Анулиране на конкурсна работа се извършва при нарушаване на реда в залата, снимане или опит за снимане на рисунка/тема/модел, изнасяне на рисунка/тема извън залата, ползване на непозволена мобилна техника (вкл. и в тоалетните), нарушаване на анонимността чрез поставяне на

особен знак върху рисунката, рисуване върху чужда рисунка, рисуване върху листа, непредоставени от УАСГ. Не се разрешава изнасяне на изпитната тема.

- (25) Всеки кандидат, явил се изпита по рисуване, след приключване на изпита, лично предава рисунката си на квестор от залата, който, в негово присъствие, полага плътно непрозрачно правоъгълно картонче върху личните му данни и го запечатва с второ бяло листче по краищата.
- (26) При съмнение в самоличността на кандидата или при други опити за измама, УАСГ има право да потърси съдействие от компетентните органи.

Чл. 14 (1) Резултатите от изпитите се обявяват съобразно календарния график. Кандидатите са длъжни сами да се информират за резултатите.

- (2) След обявяване на резултатите, в определеният по календарния график ден, кандидатите могат лично да видят конкурсните си работи (без придружители) с цел разпознаване (идентифициране) в зала 225 на Ректората с работно време от 10,00 ч. до 14,00 ч. Допускането в залата става след представяне на лична карта и компютърната разпечатка. Кандидатът има право да види само собствената си работа. Ако в нея се установи допуснатата техническа грешка, за нейното отстраняване се подава заявление до Ректора в същия ден в деловодството на УАСГ. Не се разрешава идентифициране и не се дават разяснения по конкурсните работи на трети лица.
- (3) Обявените оценки са окончателни и важат за приемане само за 2018 г. УАСГ не издава служебни бележки на кандидат-студентите до приключване на окончателното записване на приетите първокурсници, удостоверяващи положените изпити и резултатите от тях.
- (4) След приключване на кандидат-студентската кампания, през м. септември УАСГ организира изложба на конкурсните рисунки от изпитите по рисуване, като графикът и работното време на изложбата ще бъдат оповестени след 1 август 2018 г.

Образуване на бала и класиране

При образуването на бала съгласно разпоредбите по-долу, всички посочени държавни зрелостни изпити (ДЗИ) важат **само** за кандидати, завършили средно образование **след** 2008 г. В класирането участват **само** кандидати, подали документи за това в посочените срокове съгласно чл. 11 от настоящия Правилник!

Чл.15. (1) 1. Балът за специалност „**АРХИТЕКТУРА**” се формира като сума от следните числа:

- По-голямото число от следните възможни:
 - Оценката от изпита по математика;
 - Оценката от ДЗИ по математика, умножен с коефициент 0,8;
- Оценките от трите части на конкурсния изпит по рисуване (рисунка 1 – перспектива, рисунка 2 – пластичен модел, рисунка 3 – цветна композиция);
- Общ (среден) успех от дипломата за средно образование.

Максимален бал – 30,00.

2. Ако кандидатът е положил успешно повече от един конкурсен изпит по математика в УАСГ (на предварителна или редовна сесия), в балообразуването участва по-високата оценка.

3. Ако кандидатът е положил само един изпит по математика с оценка слаб (2,00), конкурсният бал се изчислява с ДЗИ по математика, умножен с коефициент 0,8.

4. Състезателен архитектурен бал не се образува, когато:

- изпитът по математика е с оценка слаб (2,00) и кандидатът няма ДЗИ по математика;
- при слаб (2,00) на някоя от трите рисунки;
- средната оценка от трите рисунки е по-ниска от добър (4,00).

(2) 1. Балът за **ВСИЧКИ ИНЖЕНЕРНИ СПЕЦИАЛНОСТИ** се образува като сума от следните числа:

- Най-голямото число от следните възможни:

- Оценката от изпита по математика, умножен с коефициент 3;
 - Оценката от ДЗИ по математика, умножен с коефициент 2,5;
 - Оценката от ДЗИ по физика, умножен с коефициент 2,5;
 - Оценката от ДЗИ по български език и литература, умножен с коефициент 2,5.
- Оценката по математика от задължителната подготовка от дипломата за средно образование;
 - Оценката по физика (физика и астрономия) от задължителната подготовка от дипломата за средно образование.

Максимален бал – 30,00.

2. Изпитът по математика **не е задължителен** за кандидатите, завършили средно образование след 2008 г. Те участват с най-високата оценка от посочените ДЗИ.

3. Изпитът по математика **е задължителен** за кандидатите, завършили средно образование преди 2008 г.

4. Състезателен бал не се образува само за кандидатите, завършили средно образование преди 2008 г. и положили изпит(и) по математика с оценка слаб (2,00).

5. Кандидатите за специалност „**Строителство на сгради и съоръжения – англоезично обучение**” полагат и задължителен изпит по английски език, който се оценява с „ДА” – издържал и с „НЕ” – неиздържал. Издържалите кандидати формират инженерен бал съобразно чл. 15 (2). От изпит по английски са освободени завършилите езикови гимназии с английски език, както и кандидатите с успешно издържан ДЗИ по английски език, с оценка най-малко добър (4,00) независимо от профила на училището, както и кандидатите притежаващи международно валидни сертификати за владеење на английски език ниво В1 или В2.

6. Кандидатите за специалност „**Транспортно строителство – немскоезично обучение**” (Б) полагат и

задължителен изпит по немски език, който се оценява с „ДА” – издържал и с „НЕ” – не издържал. Издържалите кандидати формират инженерен бал съобразно чл. 15 (2). От изпит по немски език са освободени завършилите езикови гимназии с немски език, както и кандидатите с успешно издържан ДЗИ по немски език, с оценка най-малко добър (4,00) независимо от профила на училището, както и притежателите на документ за завършен Гьоте-институт с най-малко покрито ниво Mittelstufe 3.

(3) 1. Балът за **СПЕЦИАЛНОСТ „УРБАНИЗЪМ”** се образува като сума от следните числа:

- По-голямото число от следните възможни:
 - удвоената оценката от изпита по математика;
 - удвоената оценка от ДЗИ по математика;
 - удвоената оценка от ДЗИ по български език и литература.
- Общ (среден) успех от дипломата за средно образование;
- Оценката от ДЗИ по български език и литература от дипломата за средно образование;
- Оценката по география (география и икономика) от задължителната подготовка от дипломата за средно образование, а ако кандидатът има и ДЗИ по география – по-високата оценка от двете.

Максимален бал – 30,00.

2. Ако кандидатът е положил успешно повече от един конкурсен изпит по математика в УАСГ (на предварителна или редовна сесия), в балообразуването участва най-високата оценка.

3. Ако кандидатът е положил изпит по математика с оценка слаб (2,00), конкурсният бал се изчислява с по-високата оценка от посочените ДЗИ.

4. **Не се образува състезателен бал при оценка от изпита по математика слаб (2,00) и кандидатът няма съответните ДЗИ.**

(4) 1. Балът за **СПЕЦИАЛНОСТ „ЛАНДШАФТНА АРХИТЕКТУРА И ЛАНДШАФТНО ПЛАНИРАНЕ”** се образува като сума от следните числа:

- По-голямото число от следните възможни:
 - удвоената оценката от изпита по математика;
 - удвоената оценка от ДЗИ по математика;
 - удвоената оценка от ДЗИ по български език и литература.
- Оценката от изпита по рисуване I част (перспектива);
- Общ (среден) успех от дипломата за средно образование;
- Оценката от ДЗИ по български език и литература от дипломата за средно образование.

Максимален бал – 30,00.

2. Ако кандидатът е положил успешно повече от един конкурсен изпит по математика в УАСГ (на предварителна или редовна сесия), в балообразуването участва по-високата оценка.

3. Ако кандидатът е положил изпит по математика с оценка слаб (2,00), конкурсният бал се изчислява с по-високата оценка от посочените ДЗИ.

4. Състезателен бал не се образува, когато:

- изпитът по математика е с оценка слаб (2,00) и кандидатът няма съответните ДЗИ;
- при слаб (2,00) на изпита по рисуване I част (перспектива).

Чл. 16. (1) Кандидат-студентите за специалностите „Архитектура”, „Урбанизъм” и „Ландшафтна архитектура и ландшафтено планиране“, които са завършили средно образование през 2003 г. и в дипломите си нямат формиран общ успех, **задължително** представят *Удостоверение за общ успех* от училището, в което са завършили, като неразделна част от дипломата си. Липсата на такова удостоверение им отнема правото да кандидатстват за тези специалности.

- (2) Оценката от представянето на кандидат-студентите, спечелили първите места в Националния кръг на олимпиадата по математика, организиран от МОН, се признава за оценка по математика при образуването на състезателния бал.
- (3) На участниците в националния отбор на Република България за олимпиадата по математика се признава оценка – отличен (6,00).
- (4) Кандидат-студентите – лауреати на национални и международни олимпиади по математика, които завършват в годината на провеждане на олимпиадата, както и носители на медали от олимпийски, световни или европейски първенства по математика, се приемат без конкурсен изпит и извън утвърдения от Министерски съвет планов брой във всички специалности без специалност „Архитектура”, За специалност „Архитектура” им се признава оценка по математика отличен (6,00).

Чл.17. (1) За 2018 г. УАСГ провежда две класирания съобразно календарния график – първо и второ (окончателно). Класирането се извършва по низходящ ред на състезателния бал и реда на предварително посочените желания за специалности в състезателния картон в две отделни категории – жени и мъже.

- (2) За 30% от местата за специалностите *Строителство на сгради и съоръжения, Транспортно строителство, Водоснабдяване и канализация, Хидростроителство* и *Геодезия* се състезават помежду си кандидат-студенти, завършили професионални гимназии по строителство и архитектура (строителни техникуми).
- (3) Незаетите места за жени могат да се прехвърлят на мъже и обратно в хода на класиранията.
- (4) Класиранията и сроковете за записване се обявяват съгласно календарния график (приложение 1) в сградата на Университета (централно фоайе на Ректората, Нова сграда), както и в интернет-страницата на УАСГ. Кандидатите са длъжни сами да се информират дали са класирани и какви

са сроковете за записване. Записването на приетите кандидати се извършва в посочените срокове, вкл. в събота и неделя. **Университетът не носи отговорност, ако кандидатът не се е осведомил навреме за приема си и пропуснати поради това срокове за записване.**

- (5) Приетите кандидати на първо класиране по първа специалност са длъжни да се запишат окончателно с всички необходими документи в посочения срок. В противен случай отпадат от второ класиране. Приетите кандидати не по първа, а по друга по ред специалност, са длъжни в посочения срок да депозират диплома-оригинал за средно образование в съответната факултетна канцелария, с което запазват спечеленото до момента място и продължават да участват във второ класиране (потвърдили прекласиране). В противен случай отпадат. Второто класиране се явява окончателно.
- (6) За попълване на незаетите места след първо класиране, се извършва цялостно прекласиране на кандидат-студентите. В него не участват приетите и записани по първа желана специалност кандидат-студенти, както и тези, които са заявили писмено, че желаят да останат в специалността, в която са приети, независимо че не е посочена като първа.
- (7) При наличие на свободни места за инженерните специалности и за специалност „Урбанизъм“ след окончателното записване на приетите студенти, **УАСГ ще проведе допълнителен прием през м. септември**, както и конкурсен изпит по математика (при необходимост) на 8 септември (събота). В допълнителния прием могат да участват нови кандидати, кандидати с успешно издържани изпити по математика, но неподали документи за класиране, както и приети и класирани кандидати, но пропуснали сроковете за записване.
 - Оценката от изпита по математика, проведен в допълнителния прием на 8 септември, е равностойна на оценките от изпита по математика от предишните

две изпитни сесии. При балообразуването участва най-високата от тях;

- Балообразуването по инженерните специалности и за специалност „Урбанизъм“ е съгласно разпоредбите на чл. 15 (2) и 15 (3);
- Ако кандидатите за допълнителния прием са завършили средно образование **преди 2008 г.**, същите **задължително** участват в конкурсния изпит по математика на 8 септември. За тях формирането на бала е съобразно разпоредбите на раздел „Образуване на бала и класиране“;
- Съобщението за допълнителния прием, свободните места, сроковете за подаване на документи и условията за записване, се поставят на таблото пред Учебен отдел в Ректората на УАСГ, ет. 2, каб. 216, както и в интернет-страницата на Университета. Всички решения, свързани с допълнителния прием, се определят със заповед на Ректора.

Чл.18. (1) **Студентите от инженерните специалности на УАСГ могат да продължат обучението си в специалност *Архитектура*, без да се отписват от УАСГ, като запазват студентските си права. Състезават се по категории (мъже и жени) и не заемат планови места за първи курс. Изискването за преместване от инженерна специалност в специалност *Архитектура* е **постигане** на конкурсен бал, не по-нисък от минималния бал за съответната категория, формиран от кандидатите за прием в първи курс.**

От студентите се изисква да изпълнят следните условия:

1. За студентите от I-ви курс:

- Участие в кандидатстудентската кампания съобразно календарния график и формиране на архитектурен бал съобразно разпоредбите на настоящия Правилник, който да е не по-нисък от последния класирал се кандидат-студент за първи курс в съответната категория (мъже, жени);

- Академична заверка по всички дисциплини на II-ри (летен) семестър и успешно положени всички изпити от I-ви (зимен) семестър;
- Да не са прекъснали летния семестър на настоящата учебна 2017/2018 година;
- До започване на учебната 2018/2019 г. да са положили изпитите по дисциплините “Геодезия” и “Дескриптивна геометрия” (за студентите от специалност „УУЗИ” да са положили изпита по „Геодезия”);

При изпълнение на горните условия студентите се отписват от инженерната си специалност и се записват във втори курс на специалност „Архитектура”.

2. За студентите от II-ри или по-горен курс:

- Участие в кандидатстудентската кампания съобразно календарния график и формиране на архитектурен бал съобразно разпоредбите на настоящия Правилник, който да е не по-нисък от последния класирал се кандидат-студент за първи курс в съответната категория (мъже, жени);
- Академична заверка по всички дисциплини на летен семестър на настоящата учебна 2017/2018 година;
- Да не са прекъснали летния семестър на настоящата учебна 2017/2018 година;
- Да са положили изпитите по дисциплините “Геодезия” и “Дескриптивна геометрия” (за студентите от специалност „УУЗИ” да са положили изпита по „Геодезия”);

При изпълнение на горните условия студентите се отписват от инженерната си специалност и се записват в специалност „Архитектура” в горен курс, определен от Декана на Архитектурния факултет съобразно изпитното им състояние и обучение в инженерния факултет.

Придобиване на второ висше образование в УАСГ

Чл.19. (1) Второ висше образование в УАСГ може да се получи при следните условия:

1. При наличие на капацитет за съответната специалност;
 2. За специалностите „Архитектура”, „Урбанизъм” и „Ландшафтна архитектура и ландшафтно планиране“ – с участие в кандидатстудентската кампания, формиране на бала съобразно чл. 15 (1), (3) и (4) и класиране;
 3. За *инженерните* специалности – участие в кандидатстудентската кампания и формиране на инженерен бал съобразно разпоредбите на чл. 15 (2) и класиране.
- (2) Приетите студенти за второ висше образование и степен равна или по-ниска на вече придобитата, заплащат семестриалните такси и ежегодната държавна субсидия.
- (3) На приетите за второ висше образование студенти е възможно да им се признаят положени изпити от придобитата вече диплома за висше образование, при условие че обемът и съдържанието на учебния материал по съответната дисциплина съвпада с минимум 2/3 с тази в УАСГ по учебния план на дадената специалност. Признаването се извършва от Декана на съответния факултет и обучаващите катедри. Курсът на обучение се определя от Декана на факултета.

Преместване на студенти от други висши училища

Чл.20. (1) Студенти от други висши училища в страната и чужбина, които се обучават по специалности от област 5 “Технически науки” на Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления (за преместване в специалност „Архитектура” само ако са се обучавали по същата специалност и за преместване в специалност „Урбанизъм”, само ако са се обучавали в чужбина по специалностите „Урбанизъм”, „Градско планиране” и „Пространствено планиране”), след завършен

най-малко I-ви курс, могат да продължат обучението си в УАСГ при следните условия:

1. При наличие на капацитет за съответната специалност;
 2. Кандидатстват и след като покрият минималния бал за съответната специалност (по категории и квоти), продължават обучението си в горен курс, определен от Декана на факултета;
 3. По документи без конкурсни изпити: при условия, определени от Академичния съвет, като записват горен курс, определен от Декана на факултета. Заявления за преместване, придружени с академична справка, удостоверяваща обучението в другото висше учебно заведение, се приемат до началото на учебната година.
- (2) Студенти по специалност „Ландшафтна архитектура“, след завършен най-малко първи курс, могат да продължат обучението си в УАСГ в специалност „Ландшафтна архитектура и ландшафтно планиране“ при следните условия:
1. При наличие на капацитет за специалността;
 2. Кандидатстват и след като покрият минималния бал (по категории и квоти), продължават обучението си във втори курс;
 3. По документи без конкурсни изпити: при условия, определени от Академичния съвет, като записват втори курс. Заявления за преместване, придружени с академична справка, удостоверяваща обучението в другото висше училище, се приемат до началото на учебната година.
- (3) Не се преместват студенти от български държавни висши училища завършили последните две години от обучението си (вкл. семестриално завършили и недипломирани студенти).
- (4) На преместените студенти е възможно да им бъдат признати положените изпити от другото висше училище по представена академична справка, при условие че обемът и съдържанието на учебния материал по съответната

дисциплина съвпада с минимум 2/3 с тази в УАСГ по учебния план на дадената специалност. Признаването се извършва от Декана на съответния факултет и обучаващите катедри. Курсът на обучение се определя от Декана на факултета.

Възстановяване на студентски права

Чл.21. Студенти, загубили студентските си права, след завършен най-малко I-ви курс, могат да ги възстановят:

- при успешно издържани конкурсни изпити, валидни за съответната специалност и формиране на бал, не по-нисък от този на последно класирания се кандидат в съответната специалност и категория (мъже, жени), като не заемат планови места;
- без конкурс при условия определени от Академичен съвет.

На възстановените студенти курсът на обучение се определя от Деканите на факултети съобразно изпитното им състояние и действащите учебни планове.

Записване на новоприетите студенти

Чл.22. Записването на новоприетите студенти става със заповед на Ректора по обявения график в съответната факултетна канцелария:

- Архитектурен факултет: за специалности *Архитектура*, *Урбанизъм* и *Ландшафтна архитектура и ландшафтно планиране* – корпус А, ул. “Д. Войников” 2, ет. 2, кабинет 212;
- Строителен факултет: за специалности *Строителство на сгради и съоръжения*, *Строителство на сгради и съоръжения (англоезично обучение)* и *Управление в строителството* – корпус Б, бул. “Христо Смирненски” 1 – централен вход на новата сграда, ет. 3, кабинет 315;

- Факултет по Транспортно строителство: за специалности *Транспортно строителство, Транспортно строителство – немскоезично обучение и Организация и управление на движението* – корпус Б, бул. “Христо Смирненски” 1 – централен вход на новата сграда, ет. 3, кабинет 317;
- Хидротехнически факултет: за специалности *Хидростроителство, Водоснабдяване и канализация и Инженерна екология* – корпус А, ул. “Д. Войников” 2, ет. 2, кабинет 201;
- Геодезически факултет: за специалности *Геодезия и Устройство и управление на земи и имоти* – сграда на Ректората, бул. “Хр. Смирненски” 1, ет. 2, кабинет 208 А.

Чл.23. (1) Сроковете за записване в УАСГ след първо и второ класиране са окончателни. Незаписалите се в срок губят студентски права, както и тези кандидати, непотвърдили прекласиране съгласно чл. 17 (5).

(2) Приетите за студенти представят допълнително:

1. *лична карта* и ксерокопие от нея (след сверяване личната карта се връща на притежателя);
2. *лични снимки* (формат документи) – 3 броя;
3. *именник (2 бр.) и студентска книжка* (закупуват се от книжарниците и се попълват от студентите без служебните полета);
4. *медицинско удостоверение* (от личен лекар или здравно-консултативен център);
5. *диплома-оригинал* за завършено средно образование, която се съхранява във факултетната канцелария до края на следването;
6. *платежно нареждане (бордеро)* за платена семестриална такса или документ за плащане на таксата чрез ПОС терминално устройство в УАСГ.

Допълнителни разпоредби

1. Кандидат-студенти, послужили си с измама, представили документи с невярно съдържание, направили опит да заблудят длъжностни лица в хода на кандидатстудентската кампания и др. подобни нарушения, се отстраняват от участие в конкурса, а ако са приети – се отстраняват от Университета, независимо кога е констатирано нарушението. При тежки случаи УАСГ има право да уведоми органите на реда и Прокуратурата.

2. Ректорът има право по съответния ред да коригира допуснати технически грешки и ако по такава причина са оцетени кандидат-студенти, да възстанови правата им. Установяването на допуснати технически грешки се извършва от комисия, назначена от Ректора.

3. В рамките на утвърдения брой по реда на чл. 9, ал. 3, т. 6 от Закона за висше образование, УАСГ приема успешно участвалите в конкурсните изпити следните категории кандидати:

- **Във всички специалности:** близнаци, които кандидатстват едновременно в УАСГ и единият от тях е приет в дадената специалност, а другият е формирал конкурсен бал съобразно правилата за балообразуване по същата специалност;

- **Във всички специалности без специалност „Архитектура“:** инвалиди с трайни увреждания и намалена трудоспособност 70 и над 70 на сто; военни инвалиди; кръгли сираци; майки с три и повече деца, участвали в кандидатстудентската кампания и успешно формирали съответните балове.

4. Кандидат-студентите, класирани с еднакъв бал на последното планово място за специалността, се приемат над утвърдения брой по реда на чл. 9, ал. 3, т. 6 от Закона за висшето образование.

5. При промяна в нормативната уредба по приема на студенти за учебната 2018/2019 г. след публикуване на настоящия Правилник, УАСГ запазва правото си своевременно да информира кандидатите и да променя

процедурите по кандидатстудентската кампания със Заповед на Ректора.

6. Всички обяви, свързани с кандидатстудентската кампания за учебната 2018/2019 г. се поставят в централното фоайе на Ректората, а по време на приемане на документите – и пред зала 225, II-ри етаж. Организацията по приемането на студентите, даването на справки и информация, се извършват **само** от Учебен отдел. За неправомерни действия, справки и информация, давани от други лица, УАСГ не носи отговорност. Информация се предоставя и в интернет-страницата на УАСГ.

7. Ректорът решава окончателно всички въпроси, свързани с приемането, отписването и преместването на студенти.

Приемане на студенти в магистърски програми след завършена степен на висше образование срещу заплащане по чл. 21 от Закона за висшето образование

1. Приемат се студенти с придобито висше образование на образователно-квалификационна степен “бакалавър” и/или “магистър” и среден успех от дипломата за висше образование съгласно ЗВО най-малко добър. **Конкретните изисквания към завършеното висше образование от съответна област и професионално направление съобразно *Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления*, за всяка магистърска програма са предоставени в раздел “Кратка характеристика на специалностите” по факултети, като неразделна част от настоящия Правилник (приложение 3).**

2. Кандидатите за магистърски програми подават в Учебен отдел или в деканатите на факултетите следните документи:

- Заявление до Ректора на УАСГ, одобрено от Декана на приемащия факултет;
- Диплома за завършено висше образование и приложение към нея – оригинал и ксерокопие. След

оформяне на документите и сверяване на данните, дипломата се връща на притежателя ѝ. Ако дипломата е придобита в чуждестранно висше училище, кандидатите преминават през процедура за нейното признаване съгласно *Наредбата за държавните изисквания за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища.*

- Други документи съобразно изискванията на съответните факултети и специалности.

3. Приетите за студенти представят в съответните факултетни канцеларии допълнително следните документи: попълнени 2 бр. именника и студентска книжка (закупуват се от книжарниците), платежно нареждане (бордеро) за внесена такса за обучение или документ от ПОС терминално устройство в УАСГ, медицинско удостоверение, лични снимки (формат документи) – 3 броя, както и лична карта и ксерокопие от нея, която след проверка се връща.

4. Срокове за подаване на документи: до две седмици преди започване на зимен/летен семестър на учебната 2018/2019 година и съобразно изискванията на съответните факултети, начало на обучението – от началото на съответния семестър съгласно графика на учебния процес.

5. Такси за обучение: Определят се от Академичния съвет и са в размер на 3949 лв./годишно (за всички магистърски програми и форми на обучение).

Подробна информация за магистърските програми, както и **изискванията** към кандидатите за първоначално придобито висше образование от съответна област и професионално направление на *Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления*, се съдържат в настоящия Справочник към раздел “Кратка характеристика на специалностите” (приложение 3) по факултети като неразделна част от настоящия Правилник.

Правилникът за приемане на студенти за учебната 2018/2019 г. е приет от Академичния съвет на УАСГ на заседания от 10 и 24 януари 2018 г.

КРАТКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА СПЕЦИАЛНОСТИТЕ

АРХИТЕКТУРЕН ФАКУЛТЕТ

Специалност *Архитектура*

Архитектурата е сложна и отговорна област на човешката дейност с уникално обществено въздействие – едновременно в материалната и духовната сфери.

Специалността “Архитектура” в УАСГ е открита през 1943 година – една годишна след откриване на първото Висше техническо училище в България. Обучението по тази специалност има над 60-годишна образователна традиция, като непрекъснато се е развивало и обогатявало в съответствие с променящите се обществено икономически условия и научно-техническото развитие на страната, Европа и света. Образованието по “Архитектура”, провеждано в Архитектурния факултет на УАСГ, отговаря на световните и европейски стандарти в тези области, между които Хартата на архитектурното образование на Международния съюз на архитектите и ЮНЕСКО и Директиви 2005/36/ЕС и 85/384/ЕЕС на Европейския парламент и Европейската Комисия за взаимно признаване на дипломи, свидетелства и други документи в областта на архитектурата.

Обучението по специалността “Архитектура” в Архитектурния факултет на УАСГ осигурява комплексно обучение на специалисти с висше образование в областта на архитектурата на образователно-квалификационна степен “магистър” и на образователната и научна степен “доктор”.

Образователният процес, от приема на студентите до дипломирането им, се организира на основата на квалификационните характеристики, учебните планове и учебните програми, специфични за подготовката на специалисти с висше архитектурно образование. Образователният процес се реализира в рамките на последователни задължителни и паралелни избираеми образователни структури с продължителност – десет редовни учебни семестъра и един дипломен

редовен семестър. Учебният процес е структуриран в съответствие с Европейската система за трансфер на кредити (ECTS).

В рамките на обучението по специалността “Архитектура”, чрез съответните учебни планове и учебни програми, се осигурява придобиването на познанията, изисквани от Наредбата за единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалността “Архитектура” на образователно-квалификационна степен “магистър” с професионална квалификация “архитект”, които са в съответствие с Директива 85/384 ЕЕС, а именно:

- Способности за създаване на архитектурни проекти, които да отговарят едновременно на естетическите, функционалните и техническите изисквания;
- Знания по история и теория на архитектурата, както и на свързаните с нея изкуства, технологии и хуманитарни науки;
- Умения за познаване на изобразителното изкуство като фактор, който влияе върху качеството на архитектурния проект;
- Знания за устройственото планиране и инвестиционното проектиране и умения за изработване на устройствени схеми и планове и инвестиционни проекти;
- Умения за разбиране на връзката между човека и архитектурните творения, от една страна, и архитектурните творения и заобикалящата ги среда, от друга страна, и на необходимостта сградите и пространствата между тях да се изграждат съобразно човешките потребности и мащаб;
- Умения да се утвърждава професията на архитекта и неговата роля в обществото;
- Познания на методите за проучване и подготовка на архитектурен проект;
- Познания за проектиране на строителните конструкции и на строителните и инженерните проблеми, свързани с проектирането на сградите;
- Познания за физическите свойства и явления, оказващи влияние при експлоатацията на сградите и съоръженията и за строителните технологии и продукти, осигуряващи условия за комфорт

на обитаване, защита от климатични въздействия и икономия на топлинна енергия;

- Необходими проектантски умения за удовлетворяване изискванията на потребителите на сградите при спазване на финансовите ограничения и на нормативната уредба в проектирането и строителството;

- Познания за административните производства, компетентните органи, процедурите и правилата за възлагане, съгласуване и одобряване на устройствените схеми и планове и на инвестиционните проекти, разрешаването на строителството, изпълнението и въвеждането в експлоатация на строежите;

- Достатъчен обем от специални знания и умения за създаване на среда, достъпна за хората с увреждания.

Обучението по специалността “Архитектура” притежава престижни акредитации от реномирани български и чуждестранни институции:

- НАОА (Национална агенция за оценяване и акредитация), България;

- Министерство на културата и на комуникациите във Франция, което признава дипломите за сп. “Архитектура”, издавани от УАСГ, с официален документ от 15.05.2001 г. (публикуван в ЮО от 06.06.2001 г.);

- Кралският институт на британските архитекти RIBA, който признава дипломите за специалност “Архитектура”, издавани от УАСГ, с официални документи от 2004 г., 2009 г. и 2015 г. на образователно-квалификационна степен “магистър”.

В контекста на препоръките на Международния съюз на архитектите UIA, практикуването на професията с професионална квалификация “архитект” е свързано със следните сфери:

Осигуряване на професионални услуги за устройството на застроената среда и на незастроената среда, включващо създаването, реализирането, разширяването, съхраняването, реставрирането или изменението на пространствата, сградите или ансамблите от сгради.

Областите на практикуване на професията обхващат най-общо и без ограничение сфери като урбанизма, ландшафтното планиране, градското планиране, предпроектните проучвания, проектирането, реализацията на макети и планове, изготвянето на технически спецификации, координирането на техническата документация, подготвена от специалисти от други специалности при необходимост (инженери, урбанисти, ландшафтни архитекти и други специалисти), икономиката в архитектурата и строителството, управлението на договори, авторския и строителния надзор и управлението на проекти.

Това насочва практикуването на професията в сфери като: комплексно проучване, планиране и устройство на териториални, ландшафтни и селищни системи; градоустройствено планиране на градове, села, градски ансамбли, центрове и функционални зони; архитектурно проектиране на жилищни, обществени, промишлени и аграрни сгради, комплекси и съоръжения; обзавеждане и дизайн на интериорни и екстериорни пространства; разработване и прилагане на нови архитектурни технологии на енергоефективни методи, опазване на архитектурното наследство; ръководство и организация на строителството и строителното производство; ведомствена и фирмена инвестиционна политика; проучвателни и контролни функции на общините в областта на градоустройството и архитектурата; научно изследователска, внедрителска и преподавателска дейност .

В Архитектурния факултет се осъществява значителна международна дейност, включваща преподавателски и студентски обмен с различни европейски училища по специалността “Архитектура”.

Специалност *Урбанизъм*

Тази специалност е резултат на съвместен Европейски проект по програма PHARE-TEMPUS с участието на Архитектурния факултет на УАСГ и партньори от Великобритания и Ирландия. В акредитирането ѝ участват водещи специалисти от страната и чужбина. Академичният състав, ангажиран в преподаването, е преминал специализации в европейски университети за подготовка на учебните дисциплини. По време на обучението ще бъдат използвани възможностите на между-

народни програми за обмен на преподаватели и студенти. По програмата е обзаведена компютърна лаборатория и зала за семинари.

Четиригодишната бакалавърска програма е разработена в съответствие с изискванията на Европейския съвет на урбанистите (ECTP) и Асоциацията на Европейските висши училища по планиране (AESOP). Тя е структурирана на модули и въвежда Европейската система за трансфер на кредити. Модулите са групирани в следните направления:

- Урбанистична политика;
- Урбанистична теория и история;
- Урбанистична методология;
- Урбанистични техники;
- Професионална практика.

Програмата предлага 4 равнища, съответстващи на 4 години редовно обучение, както следва:

- Основи на урбанизма;
- Процеси на развитие и планиране;
- По-широкият контекст на урбанизма;
- Приложен урбанизъм.

По време на обучението студентите усвояват *знания и умения* относно:

- Характера, целите, теорията и методите в урбанизма;
- Историята на урбанизма като институция и като професия;
- Културните различия в урбанизма на европейско и световно равнище;
- Развитие на природните и културни ценности, въздействието на човешката дейност върху околната среда и принципите на устойчивото развитие;
- Политическия, институционалния и законодателния контекст на урбанистичната практика;
- Управлението на информацията и използването на съвременни технологии за определяне на бъдещите потребности на обществото и за генериране на идеи за

стратегическо планиране;

- Методите за определяне и решаване на проблемите в мултидисциплинарни колективи;
- Техниките за словесна, писмена и графична комуникация, за водене на преговори, за решаване на конфликти;
- Ценностите в урбанизма и етиката в упражняването на професията.

През 2016 г. бакалавърската програма по Урбанизъм е отличена със сертификат за качество на Асоциацията на Европейските училища по планиране (AESOP). Сертификатът удостоверява съответствието на програмата със стандартите за качество, залегнали в Хартата на асоциацията и успешното интегриране на програмата в международния образователен процес.

Дипломирането се осъществява през 8-ми семестър след успешно разработена и защитена дипломна работа или дипломен проект. Завършилите специалността *Урбанизъм* получават диплома за висше образование на образователно-квалификационна степен “бакалавър” и **могат да продължат образованието си в степен “магистър” при определените от Университета условия – в редовно обучение, държавна поръчка, както и срещу заплащане.**

Завършилите специалността *Урбанизъм* могат да намерят професионална реализация на различни равнища в частния и държавния сектор и в *различни области*, като:

- управление на градовете и общините, при промените в природната и застроената обкръжаваща среда и при съчетаването на интересите на индивидуалната личност и обществото;
- консултанти в инвестиционния процес за ефективно използване на земята;
- експерти в областта на стратегическото планиране, формирането на регионалната, градоустройствената и жилищната политика, планирането на туризма, на инфраструктурата и комуникациите, в областта на ландшафтното планиране и опазването на околната среда, при управлението на земята и собствеността;

- участници в екипи за проектни и научни изследвания, при разработване и промяна на законодателството в регионалното и градското планиране и опазването на околната среда.

Потенциални работодатели биха могли да бъдат проектантски и консултантски фирми, агенции за недвижими имоти, предприемачи, всички звена и нива на държавната администрация и органите на местното управление. Урбанистите могат да участват в управлението на териториите и общините в съответствие със съвременната практика на Европейските страни. Те могат да работят и на свободна практика като независими консултанти.

Специалност *Ландшафтна архитектура и ландшафтно планиране*

От 2017 година към Архитектурния факултет се откри **нова специалност** – *Ландшафтна архитектура и ландшафтно планиране*, със срок на обучение 5 години, като обучението е в девет учебни семестъра и един дипломен. Приемът на кандидатите се осъществява след завършено средно образование с конкурсен изпит по математика или с оценки от ДЗИ по математика и български език и литература (за кандидатите с дипломи за средно образование след 2008 г.), както и с изпит по рисуване I част (перспектива). Повече за образуването на бала – в чл. 15 (4) от Правилника за приемане на студенти.

Специалността има за задача да подготви ландшафтни архитекти, които да притежават специална подготовка за защитата, опазването, съхраняването и устойчивото развитие на околната среда – нашата жизнена среда на обитаване, труд и отдих, и нейната организация и естетизация в областта на устройственото планиране и инвестиционното проектиране. Подготовката на бъдещите специалисти касае придобиване на знания и практически умения, касаещи формирането на пространствената среда на ландшафта, композиционните прийоми, фундаментално-приложното обучение, даващо базовата и специализиращата им подготовка за тяхното професионално обучение.

Ландшафтното планиране и интердисциплинарна дейност е свързана с широк кръг основни научни области – биология, геология,

климатология, социология, психология и др. То обхваща и синтезира научните познания и опита на различни специалисти, имащи отношение към екологично ориентираното използване на природните ресурси и развитие на икономиката.

След завършването си ландшафтните архитекти ще имат практическата възможност да анализират, проучват, изследват, проектират и участват в изграждането на териториалните комплекси със специфичен облик и образ – ландшафт, парковата среда в урбанизирани и неурбанизирани територии, прилагайки композиционните принципи за обемно-пространствената изграденост на средата. Ландшафтният архитект се реализира във всички етапи в инвестиционното проучване и проектиране от териториален и пространствен характер, туризъм, строителство на озеленени площи и др. в областта на паркоустройството и ландшафтното устройство.

Квалификацията „магистър – ландшафтен архитект“ дава пълна правоспособност за проектиране и надзор, както и практикуването като експерт в професионалните организации и ведомства. Допълнително той е и експерт в областта на екологията и съпътстващия контрол на различни пространствени дейности.

Магистърски програми в Архитектурен факултет, предназначени за студенти със завършена степен на висше образование – редовна форма на обучение

▪ **Магистърска програма по *Урбанизъм* в Архитектурния факултет, предназначена за студенти със завършена степен на висше образование – редовна форма**

Продължителност на обучение: три семестъра, от които два с учебни занятия и един семестър – дипломна работа.

Магистърската програма по Урбанизъм има за цел да разшири и задълбочи познанията в областта на пространственото и градското планиране в съответствие с приоритетите на страната и със съвременните тенденции в развитието, реструктурирането, обновяването и управлението на градовете и териториите. Обучението в магистърската програма развива адекватни знания и умения, необходими при променените условия за практикуване на професията в различен контекст за повишаване на професионалната компетентност и

възможностите за реализация. Учебният план обхваща задължителни, избираеми и факултативни дисциплини. Третият семестър е за разработване и защита на дипломна работа за придобиване на образователно-квалификационна степен “магистър”. Завършилите програмата ще могат да се реализират като проектанти, експерти, изследователи и консултанти във фирми, общински и държавни органи за управление и научни организации в условията на увеличаващата се високостепенност към качеството на урбанистичната практика.

Придобита квалификация след успешно завършване на програмата: магистър – урбанист по пространствено и градско планиране.

Предназначение на програмата: Съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления (ДВ, бр. 64/2002 г.), програмата се ориентира към следните категории студенти от професионално направление 5.7 “Архитектура, строителство и геодезия”:

– студенти, завършили в България специалност “Урбанизъм” с ОКС „бакалавър“, както и студенти, завършили в чужбина специалностите “Урбанизъм”, “Градско планиране” и “Пространствено планиране”;

– студенти, завършили в България и чужбина специалност “Архитектура” с ОКС „магистър“;

– студенти, завършили инженерните специалности в УАСГ с ОКС „бакалавър“ и/или „магистър“;

– студенти, завършили инженерни специалности в други висши училища от България и чужбина, сродни на специалностите в УАСГ. В този случай преценката за допустимостта за записване се определя от ръководителя на катедра „Градоустройство“ съобразно завършеното предходно висше образование.

Кандидатите, завършили в чужбина, предварително преминават през признаване на образованието им съгласно Наредбата за държавните изисквания за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища.

Проектантска правоспособност в КАБ получават само завършилите специалността с предходно висше образование – бакалавър по „Урбанизъм“ и магистри по „Архитектура“.

За отпуснатите бройки държавна поръчка за степен „магистър” могат да кандидатстват студенти, завършили бакалавърската си степен по Урбанизъм в УАСГ. Те се класират по бал, равен на сумата от средния успех от следването и средния успех от дипломната защита (максимален бал 12,00), като се обучават с такси по държавна поръчка..

Останалите кандидати за магистърската степен могат да бъдат записани в платена форма на обучение (обучение срещу заплащане), при условията на чл. 21 от Закона за висшето образование с успех от дипломата не по-нисък от добър и заплащане на такси, определени от Академичен съвет.

Адреси за контакти:

Доц. д-р арх. Милена Ташева – *отговорник на магистърската програма*, катедра “Градоустройство”, тел.: 963-29-16, 963-52-45/ вътр. 208, 674, www.uacg.bg.

▪ **Магистърска програма по *Пространствено планиране в Архитектурния факултет, предназначена за студенти със завършена степен на висше образование – редовна и задочна форма, обучение срещу заплащане***

Продължителност на обучение: три семестъра, от които два с учебни занятия и един дипломен.

Програмата има за цел да разшири хоризонта на специалисти от различни професионални области върху пространствените аспекти на развитието и планирането, да подпомогне интердисциплинния диалог в процеса на пространственото управление, като отвори специфичният им принос за регионалното и градско развитие и планиране. Програмата изгражда в студентите:

Знания, свързани с обекта на пространственото планиране: природната и антропогенна среда; устойчивото развитие и ефективното използване на ресурсите; оценяването и управлението на околната среда, анализирането и прогнозирането на бъдещите обществени потребности; характера, целите, теорията, историята и методологията на пространственото планиране; инструментите за планиране и приложението им; културните различия в урбанизма на европейско и

световно равнище; политическия, институционален и правен контекст на урбанистичната практика и връзката на пространственото планиране с други видове планиране.

Умения за: концептуално мислене и практическо прилагане на концепциите чрез инструменти, мерки и проекти; работа с инструменти, използвани в полето на урбанизма; техники за събиране, обработка и анализ на данни, вкл. чрез използване на съвременни технологии; техники и инструменти за графично представяне и пространствено моделиране; методи за генериране на идеи и предложения в стратегическото планиране, мониторинг и оценка при приложението на стратегически и оперативни планове; ефективна професионална комуникация, медиаторство и екипна работа в процеса на планиране.

Отношение към: пространственото планиране като дейност, адресирана към обществените потребности съгласно принципите на устойчивото развитие; екипната мулти-интер-, трансдисциплинна дейност в полето на урбанизма; социо-културните предпоставки в организацията на околната среда; ценностите и етиката в професионалния диалог.

Основните принципи на учебния план са насочени към задоволяване на необходимостта от нови практически знания и умения при разработване на планови инструменти в страната (Общи устройствени планове, Интегрирани планове за градско възстановяване и развитие, Схеми за пространствено развитие) и възможностите за ефективно взаимодействие между специалистите от различни професионални направления в цялостния процес на тяхното разработване и приложение:

- Високо академично ниво на преподаване, което да осигури концептуално мислене и умения за практическо приложение на получените знания и умения
- Включване на професионалисти от практиката в рамките на учебния процес
- Осигуряване на съвместна работа (в два от проектите) със студенти от специалности Архитектура и Урбанизъм

Обучението в програмата обхваща три семестъра (два учебни и един дипломен). Учебният план включва задължителни, задължително-избираеми и свободно-избираеми дисциплини.

Перспективи за професионална реализация: Завършилите програмата ще могат да се реализират като експерти, изследователи и консултанти в публичния сектор, в звената на държавната и общинската администрация, в частния сектор и в неправителствени организации в условията на нарастващите обществени потребности за интер-, мулти- и трансдисциплинен диалог и сътрудничество за устойчиво управление, устройство и ползване на националната територия. Програмата е полезна и за работещи в горепосочените сектори за развитие и актуализиране на знанията и уменията им в областта на пространственото планиране и управление с оглед подобряване на професионалната има ефективност и кариерното им развитие.

Придобита квалификация след успешното завършване на програмата: специалист по пространствено и градско планиране. Съгласно чл.10, 12, 13 от ЗКАИИП завършилите програмата нямат право на придобиване на ограничена или пълна проектантска правоспособност по устройствено планиране.

Предназначение на програмата: В съответствие с Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления (ДВ, бр. 64/2002 г., актуализиран през 2011 г.), програмата е ориентирана към следните категории студенти с придобито висше образование „бакалавър“ или „магистър“ от направления:

- Администрация и управление
- Архитектура, строителство и геодезия (без завършилите специалностите Архитектура и Урбанизъм)
- Биологически науки
- Горско стопанство и туризъм
- Енергетика
- Икономика
- Информатика и компютърни науки
- История и археология

- Комуникационна и компютърна техника
- Науки за земята
- Национална сигурност
- Обществени комуникации и информационни науки
- Политически науки
- Право
- Социология, антропология и науки за културата
- Транспорт, корабоплаване, авиация

Кандидатите, завършили в чужбина, предварително преминават през процедура за признаване на образованието им съгласно Наредбата за държавните изисквания за признаване на придобитото висше образование и завършена степен на обучение в чуждестранни висши училища.

Обучение: Занятията се провеждат под формата на лекции, упражнения и курсови проекти. Изисква се активно участие на студентите в интерактивни комбинации от теоретични и практически занимания.

Критерии за прием: Диплома за завършено висше образование с успех от следването не по-нисък от добър; автобиография; мотивационно писмо (една страница в свободен текст). Одобрението на кандидатите се извършва от катедра „Градоустройство“.

Адреси за контакти:

Доц. д-р арх. Милена Ташева – *отговорник на магистърската програма*, катедра “Градоустройство”, тел.: 963-29-16, 963-52-45/ вътр. 208, 674, www.uacg.bg.

▪ **Магистърска програма по *Архитектурна теория и критика* в Архитектурния факултет, предназначена за студенти със завършена степен на висше образование – задочна форма, обучение на английски език, обучение срещу заплащане**

Продължителност на обучение: три семестъра, от които два с учебни занятия – лекции, упражнения и семинари и един семестър с дипломна работа.

Магистърската програма по Архитектурна теория и критика стимулира критичен поглед върху развитието на съвременната архитектура и градско развитие на базата на знания в областта на историята на архитектурата и градоустройството и практическо приложение на теоретични постановки в професионалната архитектурна практика. Програмата се състои от група дисциплини, попадащи в сфера, надграждаща стандартното образование по архитектура, които чрез сканиране от дистанция на процеса на архитектурно проектиране имат за цел да оформят една нова гледна точка към архитектурната практика от мета-нивото на архитектурната култура като цяло. Програмата цели да разшири хоризонта на архитектурното познание като обучи архитектите да анализират процеса на проектиране през призмата на архитектурната теория и отчитането на специфичния културен контекст под формата на:

- регионална и универсална пространствена култура;
- тенденции на развитие в съвременното изкуство;
- обществени масмедии и информационни мрежи;
- социални и политически визии;
- философски интерпретации на настоящето и времovo-пространствения континуум.

Магистърът по *Архитектурна теория и критика* ще бъде подготвен със знания и умения в следните направления:

- способност да самоанализира своя подход към архитектурното проектиране и да превръща спонтанния творчески процес на проектиране в систематичен и осъзнат метод и стратегия в практиката;
- умение да проектира, анализирайки теоретично архитектурен подход в контекста на съвременното развитие на архитектурната култура, познавайки разнообразни тенденции, контексти, начини на архитектурен израз и стилистични похвати/езици;
- да интерпретира и формулира критична оценка на настоящата архитектурна картина като дефинира мястото на съвременните архитектурни практики в общия културен контекст в глобален мащаб.

Програмата развива умения за творческо критично мислене и способности да се анализира съвременната архитектурна практика чрез разглеждане на архитектурните творби като инструменти, отразяващи

определен стадий на културно развитие и социално-икономическа и политическа позиция.

Програмата се състои от дисциплини, които интегрират в архитектурната сфера разнообразни хуманитарни знания от области като философия, семиотика, история на изкуството и архитектурата, теория на научното познание, политология, културология, социология и др., оформящи един силно интердисциплинарен фокус на магистратурата. Основната база на дисциплините се гради върху постиженията на структурализма и пост-структурализма, а така също и върху широк спектър от съвременни философски тенденции като неоматериализъм и нео-марксизъм до нео-кантиански философски парадигми. Изтъкнати специалисти в съответните области са поканени да развият горепосочения набор от интердисциплинарни знания чрез лекции, работилници и ръководство на самостоятелната работа на студентите, контролирайки високо качество на студентските разработки.

Дипломната работа (теза) се предвижда в две форми – теоретична част и графично представена проектна разработка на базата на теоретичната част във формат А1 или текстова разработка в рамките на 5000 думи, включваща проектантски елементи.

Придобитата квалификация след успешното завършване на програмата: магистър-архитект по Архитектурна теория и критика.

Предназначение на програмата: Съгласно Квалификатора на областите на висше образование и професионалните направления (ДВ, бр.64/2002г.), програмата се ориентира към следните категории студенти от направление 5.7 “Архитектура, строителство и геодезия” с успех от дипломата не по-нисък от добър:

- Студенти, завършили магистърска програма по сп. „Архитектура”;
- Студенти, за вършили магистърска програма по сп. „Архитектура” в чужбина. Тези кандидати предварително преминават през признаване на образованието им съгласно Наредбата за държавните изисквания за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища.

Критериите за прием са свързани с успех по определени дисциплини от курса на следването (от дипломата за висше

образование), владеене на английски език на ниво B1 или B2 и портфолио с архитектурни проекти на кандидатите.

Адреси за контакти:

Доц. д-р арх. Милена Металкова – Маркова, отговорник за магистърската програма, катедра „Теория и история на архитектурата”, Архитектурен факултет тел: 865-03-12, 963- 52-45/вътр.789, www.uacg.bg.

▪ **Магистърска програма по *Съвременна архитектурна технология* в Архитектурния факултет, предназначена за студенти със завършена степен на висше образование – редовна и задочна форма, обучение на английски език, обучение срещу заплащане**

Продължителност на обучение: три семестъра, от които два с учебни занятия – лекции, упражнения и семинари и един семестър – дипломна работа.

*Магистърската програма по *Съвременна архитектурна технология** има за цел да подготви специалисти (магистри-архитекти) в областта на актуалната проблематика на съвременните архитектурни технологии. Обучението предоставя адекватни знания и умения, свързани с най-съвременните архитектурно-конструктивни решения, реализирани в последните поколения високотехнологични сгради и съоръжения. В образователния процес е заложен теоретично-практически подход за стимулиране прилагането на теоретичните знания в разработването на курсовите и дипломния проект, а в последствие и в реалната архитектурна практика. Програмата включва групи дисциплини, които са с надстроечен характер. Те са свързани с представяне и анализ на съвременни високотехнологични решения, които променят архитектурното съзнание към създаване на архитектурна форма чрез високотехнологична конструкция и детайл. В дисциплините се проследяват специфични тенденции в развитието на някои уникални конструкции за покрития и фасадни структури и техните специфични акустични, светлинни и енерго-ефективни проблеми. Сградата се разглежда като сложна структура със специфична технология за решаване на някои сградостроителни проблеми.

Обучението по *Съвременна архитектурна технология* стимулира студента да анализира правилно всички сложни сградостроителни проблеми в една съвременна високотехнологична сграда чрез анализ на връзките между:

- високотехнологична конструкция и архитектурна форма;
- функция, високотехнологична конструкция и архитектурна форма;
- конструкция и сградна обвивка;
- високотехнологични покрития, сградна обвивка и архитектурна форма.

Магистърът по *Съвременна архитектурна технология* ще бъде подготвен в следните направления:

- да познава съвременни системи и материали за изграждане на фасадни структури за етажни и зални сгради с техните специфични конструктивни, експлоатационни и функционални проблеми;
- да познава съвременни покрития за големи зални сгради с техните проблеми и начина на решаване;
- да анализира архитектурното пространство, с цел създаване на благоприятна акустична, светлинна и енергоефективна среда;
- успешно да проектира, прилагайки знанията от теоретичните дисциплини;
- способност за преосмисляне и самоанализиране на собствения си проектантски подход, ползвайки придобитите знания от обучението;
- да формира критична оценка към настоящата архитектурна среда.

Програмата развива творческото и критично мислене на студентите и способностите за анализ на съществуващата архитектурна среда. Дисциплините в програмата са базирани на най-нови технологични постижения и реализации на водещи световни фирми в съответната област. Лекторите са изявени специалисти – инженери и архитекти, представители или преки участници в тези проучвания. Учебният план обхваща задължителни дисциплини през първите два семестъра. Третият семестър е за разработване и защита на дипломна

работа за придобиване на образователно-квалификационна степен „магистър”.

Придобитата квалификация след успешното завършване на програмата: магистър-архитект по Съвременна архитектурна технология.

Предназначение на програмата: Съгласно Квалификатора на областите на висше образование и професионалните направления (ДВ, бр.64/2002г.), програмата се ориентира към следните категории студенти от направление 5.7 “Архитектура, строителство и геодезия” с успех от дипломата не по-нисък от добър:

– Студенти, завършили магистърска програма по сп. „Архитектура”;

– Студенти, завършили магистърска програма по сп. „Архитектура” в чужбина. Тези кандидати предварително преминават през признаване на образованието им съгласно Наредбата за държавните изисквания за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища.

Критериите за прием са свързани с успех по определени дисциплини от курса на следването (от дипломата за висше образование), владееене на английски език на ниво В1 или В2 и портфолио с архитектурни проекти на кандидатите.

Адреси за контакти:

Доц. д-р арх. Мариана Цветкова – отговорник за магистърската програма, катедра „Технология на архитектурата”, Архитектурен факултет, тел: 963-52-45, www.uacg.bg.

ИНЖЕНЕРНИ ФАКУЛТЕТИ

Всички инженерни специалности на Университета са акредитирани от Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА). През 2005 година УАСГ завърши успешно всички необходими процедури по Европейската акредитация на своите инженерни специалности със степен „магистър“ (ССС, ТС, ВиК, ХТС, ХМС и Геодезия) от Европейската федерация на националните инженерни асоциации FEANI и по този начин предостави възможности на всички свои възпитаници – инженери (вкл. и от предишни години)

да придобият званието “Евроинженер”, с което да практикуват инженерната професия в страните от цяла Европа. УАСГ е единственият университет от страната, чието висше строително образование се признава изцяло от FEANI, което е признание за водещата роля на УАСГ в подготовката на строителни инженери по всички инженерни специалности. (FEANI е организацията, официално призната от Европейската комисия като институция, представляваща европейската професия, със съвещателен глас в ЮНЕСКО и Съвета на Европа по отношение на образователните и професионални стандарти, свързани с професията на инженера. FEANI поддържа РЕГИСТЪР (ИНДЕКС), в който се включват акредитираните висши училища и университети и техните специалности от страните на Европа).

СТРОИТЕЛЕН ФАКУЛТЕТ

Специалност *Строителство на сгради и съоръжения*

Строителният факултет има богата история и традиции – той е първият факултет в най-старото българско висше техническо училище. Днес в него се обучават около 1/3 от студентите в УАСГ. Факултетът разполага със съвременна учебна и лабораторна база. В него преподават висококвалифицирани преподаватели, изтъкнати специалисти, учени. Лабораториите на факултета са акредитирани за провеждане на изпитване на строителни материали и изделия, за изследване на елементите и съединенията на строителните конструкции, за статично и динамично изследване на конструкциите и на технологиите за тяхното изграждане. Факултетът разполага с много добра електронна информационна мрежа и с учебно-изчислителни лаборатории за своите студенти и докторанти.

Строителният факултет е член на Съвета на строителните факултети заедно с десетки сродни факултети от Германия, Швейцария, Австрия и страните от Централна Европа, както и на Европейския институт за следдипломно обучение (EIPOS); Студентската секция на факултета е европейски координатор на международната асоциация на студентите по строително инженерство (IACES). Факултетът е традиционен притегателен център за студенти от различни страни. Възпитаници на Строителния факултет работят успешно в десетки страни от света.

Специалността *Строителство на сгради и съоръжения* (с предишно наименование *Промислено и гражданско строителство*) е престижна и широкопрофилна, като подготвя абсолвентите си за богат спектър от дейности в областта на строителството. Завършилите строителни инженери получават дипломи за висше образование на образователно-квалификационна степен “магистър” и могат да се реализират професионално в строителни фирми, проектно-конструкторски бюра, фирми за производство на строителни изделия, инвестиционни звена, в публичната администрация и в научно-изследователски звена. Абсолвентите получават необходимите знания и умения за извършване на проектно-конструкторска, проучвателна, инвестиционна, технологична и управленска дейност в областта на строителството, експлоатацията и реконструкцията на жилищни, обществени, промишлени и селско-стопански сгради и съоръжения.

Срокът на обучение в редовната форма е 5 години, а в задочната е 6 години. Специалността предоставя възможност за две специализации – “Конструкции” и “Мениджмънт и технология на строителството”.

В Строителния факултет от учебната 2005/2006 се предостави възможност на българските студенти да се обучават по дисциплините от четвърти и пети курс изцяло на английски език. От учебната 2009/2010 година по специалността е въведено и обучение на английски език от първи до последен курс за български и чуждестранни студенти. Приемът на български студенти в англоезичната специалност се осъществява с конкурс за специалността и изпит по английски език. Повече информация за балообразуването и изпита по английски език се предоставя в *Правилника за приемане на студенти*. Освободени от изпит по английски език са завършилите английски езикови гимназии, кандидатите от випуск 2008 и след него, с положен държавен зрелостен изпит по английски език с оценка не по-ниска от добър (4,00) и притежаващите международно признати сертификати за владене на езика с ниво B1 или B2.

Това алтернативно обучение дава шанс на студентите да овладеят отлично още от студентската скамейка сложната специализирана инженерна терминология в областта на строителното

инженерство и ще ги направи още по-конкурентноспособни на европейския трудов пазар.

Специалност *Управление в строителството*

Специалността е с образователно-квалификационна степен „бакалавър“, в редовна форма, със срок на обучение 4 години. Обучението е структурирано в седем учебни семестри и един дипломен семестър. Бакалавърската програма по „Управление в строителството“ е разработена и има за цел да отговори на нарастващите нужди на строителната практика от специалисти – строителни мениджъри на входно ниво, като ги подготви за широк спектър от дейности, свързани с организирането, планирането и управлението на процесите през целия жизнен цикъл на строителните инвестиционни проекти.

Завършилите строителни инженери получават дипломи за висше образование на степен „бакалавър“ – строителен инженер по управление в строителството и могат да се реализират професионално в строителните фирми, проектантски бюра, фирми за строителен надзор, строителни производствени предприятия, инвестиционни бюра, консултантски фирми, мениджърски и фасилити мениджмънт компании, в публичната и общинската администрация, в научноизследователски звена, и като специалисти - консултанти на свободна практика.

Завършилите студенти ще бъдат подготвени да планират и управляват всички аспекти и ресурси на строителни инвестиционни проекти, включително: бюджет, специализирана работна ръка, подизпълнители, логистика доставчици, материали, оборудване, графици, качество, риск, договори, контрол по безопасност и здраве, и охрана на труда. Строителните мениджъри участват в разработването, проектирането и изграждането на публични и частни проекти, организирането и провеждането на търгове в строителството, като спомагат за определянето на тяхната икономическа ефективност, прилагането на иновативни методи, подходи, технологии и строителни материали и системи, планове и графици. Те обезпечават навременното развитие на проекта и съпътстващите дейности, гарантираното спазване на предписанията на архитектурните и инженерни проекти, спецификации и действащите норми в строителната практика;

проследяване на разходите за строителство и администриране на договорите.

След завършването си, студентите ще познават и прилагат основните принципи на строителното предприемачество и бизнес, ще могат да работят ефективно с висшето ръководство на персонала, за да се планират и насочат процесите на управление и контрол на строителството, включително документиране и обсъждане на критични проблеми с представители на ръководителите на проекта, дизайнери, потребители, държавни агенции, подизпълнители, доставчици, инспектори, техници и други.

По време на своето обучение, студентите ще изучават основополагащите дисциплини на строителното инженерство с акцент към технология, управление и организация на строителството, икономика на строителството, маркетинг и предприемачество, технико-икономическа оценка на инвестиционни проекти, ценообразуване в строителството, управление на проекти в строителството във всички аспекти на строителния инвестиционен процес, оценка на разходите, календарно планиране, бюджет, управление на качеството и риска на проекта, управление на строителните отпадъци, принципи на устойчивото строителство, строителна физика, европейски норми и договори в строителството, съвременни софтуерни продукти за управление на строителните проекти и процеса като цяло, иновации в строителната практика, осигуряване на безопасност и здраве, и охрана на труда на строителната площадка, пожароустойчивост на строителните конструкции, и др. Всички завършили тази специалност ще могат да кандидатстват за проектантска правоспособност по част „Организация и изпълнение на строителството“.

Завършилите тази специалност могат да продължат обучението си в магистърски програми:

- Всички магистърски програми към Строителния факултет;
- Всички икономически магистърски програми;
- Всички магистърски програми по мениджмънт.

Магистърски програми в Строителния факултет, предназначени за студенти със завършена степен на висше

образование, обучение срещу заплащане – редовна форма на обучение

■ Магистърска програма по *Конструктивно инженерство*

Целта на магистърския курс по конструктивно инженерство е да осигури адекватна на съвременните изисквания подготовка на бъдещите проектанți – строителни конструктори. Лекциите в курса се базират на получените в предходното обучение добри познания по приложна математика, физика и конструктивна механика. Предлага се специализирано изучаване на проблемите, свързани с конструктивното композиране, конструктивното формообразуване, изчисляване и оразмеряване на разнообразни носещи конструктивни системи от различни конструктивни материали – стоманобетон, стомана, дърво и др.

В магистърския курс по конструктивно инженерство са включени и въпроси, свързани с поведението на носещите конструкции при различни експлоатационни товари и въздействия. Отделено е специално внимание на проектирането на конструкциите за сеизмични въздействия. Изясняват се въпросите на конструктивното моделиране и се създават основни умения за непрекъсната самоподготовка и стремеж към научни изследвания.

Учебният план включва задължителни, задължително-избираеми и свободно-избираеми дисциплини.

Завършилите магистърската програма по "Конструктивно инженерство" ще могат да се реализират като строителни конструктори, консултанти, експерти и изследователи по строителни конструкции, главни специалисти в специализираните държавни органи и др.

Придобита квалификация след успешно завършване на програмата: строителен инженер по конструктивно инженерство, образователно-квалификационна степен „магистър”.

Продължителност на програмата: три семестъра (два учебни и един дипломен).

Предназначение на програмата: Съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления (ДВ, бр. 64/2002 г.), програмата се ориентира към следните категории

студенти с висше образование по специалности от професионално направление 5.7 “Архитектура, строителство и геодезия” със среден успех от дипломата за висше образование най-малко добър, както следва:

– студенти, завършили петгодишния магистърски курс на обучение по инженерните специалности на УАСГ от Строителен и Хидротехнически факултет и Факултета по транспортно строителство;

– студенти, завършили степента “бакалавър” или “магистър” във висшите училища “Л. Каравелов”, Варненски свободен университет “Черноризец Храбър” и “Т. Каблешков” по специалностите “Строителство на сгради и съоръжения” и “Транспортно строителство”;

– чуждестранни и български студенти, завършили в чужбина, със степен “бакалавър” или “магистър” по строително инженерство. Тези кандидати предварително преминават през признаване на образованието им съгласно Наредбата за държавните изисквания за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища.

Адреси за контакти:

Проф. д-р инж. Борислав Белев – *отговорник на магистърската програма*, катедра “Метални, дървени и пластмасови конструкции”, www.uacg.bg.

▪ Магистърска програма по Реконструкция и модернизация на сгради и съоръжения

Магистърската програма има за цел да разшири и задълбочи познанията и квалификацията на строителните инженери с бакалавърска и магистърска степен в областта на реконструкцията и модернизацията на сгради и съоръжения с оглед повишаване на тяхната експлоатационна надеждност и дълготрайност, а така също и подобряване на параметрите на микроклимата в помещенията с цел икономия на енергия.

Както е известно, у нас значителна част от сградите и съоръженията се нуждаят от реконструкция и модернизация (особено сглобяемите стоманобетонни конструкции). За това е необходима допълнителна подготовка в областта на строителните конструкции и системи и обследването им.

Студентите получават възможности за разширяване познанията си за нови и ефективни строителните материали и технологии.

Учебният план включва задължителни и избираеми дисциплини, които се изучават в рамките на два семестъра по 15 седмици и трети семестър от 15 седмици, в който се разработва и защитава дипломната работа за получаване на степента “магистър”.

Така организираното обучение дава възможности за подготовка на специалисти по реконструкция и модернизация в определена област (напр. реконструкция и модернизация на стоманобетонни сгради; реконструкция и модернизация на стоманобетонни съоръжения, реконструкция и модернизация на сгради с метални конструкции и т.н.). Това дава добра възможност на фирмите за подготовка на техни кадри в зависимост от нуждите в съответната област на реконструкция и модернизация.

Магистрите по тази програма могат да се реализират като проектанти, консултанти, експерти изследователи във фирми, общински и държавни органи и научни организации.

Придобита квалификация след успешно завършване на програмата: магистър, строителен инженер по реконструкция и модернизация на сгради и съоръжения.

Продължителност на програмата: три семестъра, от които последният семестър – дипломна работа.

Предназначение на програмата: Съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления (ДВ, бр. 64/2002 г.), програмата се ориентира към следните категории студенти с висше образование по специалности от професионално направление 5.7 “Архитектура, строителство и геодезия” със среден успех от дипломата за висше образование най-малко добър, както следва:

– студенти, завършили петгодишния магистърски курс на обучение по инженерните специалности на УАСГ от Строителен и Хидротехнически факултет и Факултета по транспортно строителство;

– студенти, завършили степента “бакалавър” или “магистър” във висшите училища “Л. Каравелов”, Варненски свободен университет “Черноризец Храбър” и “Т. Каблешков” по специалностите “Строителство на сгради и съоръжения” и “Транспортно строителство”;

– чуждестранни и български студенти, завършили в чужбина, със степен “бакалавър” или “магистър” по строително инженерство. Тези кандидати предварително преминават през признаване на образованието им съгласно Наредбата за държавните изисквания за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища.

Адреси за контакти:

Проф. д-р инж. Богомил Петров – ръководител катедра „Строителни материали и изолации”, www.uacg.bg.

■ **Магистърска програма по *Изследване и проектиране на строителни конструкции***

Магистърската програма “Изследване на строителни конструкции” по специалността “Строителство на сгради и съоръжения” е разработена от колектив на Строителния факултет при УАСГ в сътрудничество със City Univesity, London, Department of Civil Engineering и Chalmers Univesity of Technology, Göteborg, Department of Civil Engineering. При определени условия студентите, обучаващи се по тази програма, могат да провеждат няколкомесечно обучение в тези университети, което се финансира по действащата програма СОКРАТ. Този магистърски курс е *завършен успешно от няколко випуска* редовни студенти, които са намерили добра реализация като научни работници и преподаватели в наши и чуждестранни университети, а също така и като експерти, консултанти и проектанți във водещи международни и български компании.

Програмата осигурява специализирано обучение на студентите в областта на проектирането на сложни съвременни конструкции с различно предназначение. Това обучение обхваща целия процес на създаване на нови конструкции: концептуално проектиране и последващо детайлиране на сгради и мостове; разработване на подходящи изчислителни модели; методи за анализ на нови, съществуващи и допълнително усиленни, конструкции; съвременни специализирани програмни системи за изчисляване на конструкциите; проектиране на сгради и съоръжения, отговарящи на изискванията на Европейските норми. Магистърската програма създава и добри умения у студентите за самостоятелна научно-изследователска работа.

Студентите разработват дипломна теза (проект) в рамките на 12

седмици, като дипломният проект може да бъде разработен в Университета, в чужбина (ако са на специализация) или навън, ако работят.

Придобита квалификация след успешно завършване на програмата: магистър, строителен инженер по изследване и проектиране на строителни конструкции.

Продължителност на програмата: три семестъра, от които последния семестър – дипломна работа.

Предназначение на програмата: Съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления (ДВ, бр. 64/2002 г.), програмата се ориентира към следните категории студенти с висше образование по специалности от професионално направление 5.7 “Архитектура, строителство и геодезия” със среден успех от дипломата за висше образование най-малко добър, както следва:

– студенти, завършили петгодишния магистърски курс на обучение по инженерните специалности на УАСГ от Строителен и Хидротехнически факултет и Факултета по транспортно строителство;

– студенти, завършили степента “бакалавър” или “магистър” във висшите училища “Л. Каравелов”, Варненски свободен университет “Черноризец Храбър” и “Т. Каблешков” по специалностите “Строителство на сгради и съоръжения” и “Транспортно строителство”;

– чуждестранни и български студенти, завършили в чужбина, със степен “бакалавър” или “магистър” по строително инженерство. Тези кандидати предварително преминават през признаване на образованието им съгласно Наредбата за държавните изисквания за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища.

Адреси за контакти:

Проф. д-р инж. Иван Марков – ректор и *отговорник на магистърската програма*, катедра “Строителна механика”, тел: 963-52-45/вътр. 458, e-mail: markov_fce@uacg.bg и www.uacg.bg.

▪ **Магистърската програма по Управление на проекти в строителството**

Магистърската програма “Управление на проекти в строителството” е разработена от колектив на катедра „Организация и икономика на строителството” към Строителния факултет при УАСГ.

Обучението за придобиване на професионална квалификация по “Управление на проекти в строителството” в образователно - квалификационна степен “магистър” има за цел да подготви специалисти за професионална изява като ръководители, експерти, консултанти по управление на проекти във всички звена на стопанската и нестопанската сфера, публичния и частния сектор, НПО, както и във висшите училища, в научно - изследователски институти, развойни звена и др. в областта на строителството, регионалното развитие и благоустройство, транспорта, опазването на околната среда и водите.

Магистърът по “Управление на проекти в строителството” трябва да придобие знания и умения в широк икономически, социален и управленски аспект, които да обогатят и доразвият получената основа в това направление от завършената образователно - квалификационна степен “бакалавър” и „магистър” по строително инженерство, икономика и право. Това надграждане и разширяване на познанията и подготовката за специалистите – строителни инженери изисква в процеса на обучение студентите задълбочено да се запознаят и овладеят актуалните въпроси в областта на управлението на проекти, включващи:

- същността и основните характеристики на управлението на проекти;
- управлението на проекти финансирани от ЕС;
- управлението на проектни екипи;
- проектното финансиране;
- анализа и оценката на риска при проектното финансиране;
- управлението на регионални, международни и инфраструктурни проекти;
- финансовия анализ и одитиране на проекти.

С цел придобиване на по-добри и задълбочени знания и практически умения за успешно планиране, изпълнение, мониторинг и контрол на проекти е предвидено изучаването и използването на софтуерно приложение за управление на проекти чрез софтуерния

продукт «ПРИМАВЕРА» (PRIMAVERA). Участниците в образователно-квалификационната степен ще придобият знания как ефективно да идентифицират, организират и управляват дейностите и ресурсите, необходими за изпълнението на даден проект в рамките на ограниченията за време и бюджет, така че да постигат успешно поставените цели.

Придобитата квалификация след успешно завършване на програмата: магистър по управление на проекти в строителството.

Курсът е с продължителност три семестъра (една и половина академична година) и започва в началото на всеки учебен семестър. Първата година включва обучение в рамките на два учебни семестъра (една академична година). През втората година студентите разработват дипломна теза в рамките на 15 седмици (един семестър). Дипломната теза се защитава пред държавна изпитна комисия, назначена в съответствие с изискванията на Закона за висше образование.

Предназначение на програмата: Съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления (ДВ, бр. 64/2002 г.), програмата се ориентира към студенти с висше образование по специалности от професионално направление 5.7 „Архитектура, строителство и геодезия“, които притежават образователните степени “магистър” или “бакалавър” – Строителен инженер, завършили български или чуждестранни висши училища по строително инженерство, както и кандидати от направления 3.6 «Право» и 3.8 «Икономика». Кандидати завършили в чужбина, предварително преминават през признаване на образованието им съгласно Наредбата за държавните изисквания за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища.

Адреси за контакти:

Проф. д-р инж. Фантина Рангелова – Декан и ръководител на катедра „Организация и икономика на строителството“, тел. 963-52-45/вътр.653; GSM +359 886 88 25 92; e-mail: fantina_fce@uacg.bg; www.uacg.bg.

▪ **Магистърска програма по *Енергийна ефективност в строителството***

Надвисналата над света климатична катастрофа прави ефективното използване на енергията особено важно. Сградите са сред най-големите енергийни консуматори и това трябва да се промени. Наближава срокът, в който България, като останалите страни от ЕС, трябва да подсури всички нови сгради да имат близка до нулева консумация на енергия. Задачата не е лесна и за нея са нужни експерти, които да създават сгради с висока енергийна ефективност с помощта на подходящи архитектурни и строителни мерки, като интегрират в тях източници на възобновяема “зелена” енергия. Целта на настоящата магистърска програма е именно подготвянето на такива експерти по енергийна ефективност в строителството.

Учебният план включва задължителни, задължително-избираеми и свободно-избираеми дисциплини.

Завършилите магистърската програма по "Енергийна ефективност в строителството" ще могат да се реализират като специалисти в областта на енергийната ефективност на сградите, специалисти по обследване и проектиране на енергийната ефективност на сградите, работещи на свободна практика, в общинските администрации, министерства и ведомства и др.

Придобита квалификация след успешно завършване на програмата: магистър по енергийна ефективност в строителството, образователно-квалификационна степен „магистър”.

Продължителност на програмата: три семестъра (два учебни и един дипломен). В зависимост от първоначалната завършена специалност на кандидатите се предвижда и допълнителен семестър.

Предназначение на програмата: Съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления (ДВ, бр. 64/2002 г.), програмата се ориентира към студенти с висше образование по специалности от професионално направление 5 “Технически науки” със среден успех от дипломата за висше образование най-малко добър.

Подборът на кандидатите се извършва от деканата на Строителен факултет.

Кандидатите, завършили висше образование в чужбина по технически науки, предварително преминават през признаване на образованието им съгласно Наредбата за държавните изисквания за

признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища.

Адреси за контакти:

Доц. д-р арх. Стоянка Иванова – *отговорник на магистърската програма*, катедра “Автоматизация на инженерния труд”, тел.: 0899 966 332; 963-52-45/вътр. 303, e-mail: solaria@mail.bg и www.uacg.bg.

▪ **Магистърска програма по *Софтуерни технологии в строителството***

Обучението в магистърската програма по „Софтуерни технологии в строителството” с образователно-квалификационна степен „магистър” има за цел да подготви специалисти за професионална изява като експерти, консултанти и софтуерни разработчици на информационни системи с фокус върху инвестиционния процес в строителството. С развитието на информационните технологии има нужда от все повече специалисти с компетенция както върху бизнес процесите, управлявани от различни информационни системи в строителството, така и върху внедряването, администрирането и разработването на модули върху тези системи. Съвременните специалисти от всички технически дейности (включително и в строителството) трябва да имат изключително висока квалификация като потребители, но също така и като специалисти, разбиращи процесите, които стоят зад системите. Една от най-актуалните задачи е добавяне на функционалности към вече съществуващите системи, както и интеграцията между тях. Настоящата магистърска програма ще отговори именно на тези съвременни потребности.

Учебният план включва задължителни, задължително-избираеми и свободно-избираеми дисциплини.

Завършилите магистърската програма по "Софтуерни технологии в строителството" ще могат да се реализират като специалисти в областта на web технологиите, бази данни, инженерно моделиране и създаване на инженерни математически модели, компютърни системи в строителството, строително-информационно моделиране (BIM), както и като специалисти при работа с програмни продукти в областта на строителното инженерство, архитектурата и геодезията.

Придобита квалификация след успешно завършване на програмата: магистър по софтуерни технологии в строителството, образователно-квалификационна степен „магистър”.

Продължителност на програмата: четири семестъра (три учебни и един дипломен).

Предназначение на програмата: Съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления (ДВ, бр. 64/2002 г.), програмата се ориентира към студенти с висше образование по специалности от професионално направление 5 “Технически науки” със среден успех от дипломата за висше образование най-малко добър.

Подборът на кандидатите се извършва от Деканата на Строителен факултет.

Кандидатите, завършили висше образование в чужбина по технически науки, предварително преминават през признаване на образованието им съгласно Наредбата за държавните изисквания за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища.

Адреси за контакти:

Проф. д-р инж. Гергана Моллова – ръководител на катедра “Автоматизация на инженерния труд”, тел.: 0898 944 521; 963-52-45/вътр. 309, e-mail: mollova_fce@uacg.bg и www.uacg.bg и ас. инж. Михаил Матеев – *отговорник на магистърската програма*, тел.: 0878 626 600; e-mail: mihael@mateev.net и www.uacg.bg.

■ **Магистърска програма по *Инженерно осигуряване на защита от бедствия и аварии***

Обучението за придобиване на професионална квалификация по „Инженерно осигуряване за защита от бедствия и аварии” в образователно-квалификационна степен „магистър” има за цел да подготви специалисти за професионална изява като експерти и консултанти по инженерно осигуряване за защита от бедствия и аварии.

Обучението е насочено към задълбочено разбиране на риска от бедствия във всичките му измерения на характеристики на опасностите, експозиция, уязвимост и оценка, анализ и управление на риска от

бедствия и аварии. Участниците в програмата придобиват базови и специализирани знания и умения в областта на методите за идентификация и оценка на риска, инженерни възстановителни технологии и ресурси за защита на населението при бедствия, аварии и катастрофи. Програмата за обучение е предпоставка за личностно развитие, активно гражданско участие и комуникация между различните институции, отговорни за управление на риска от бедствия и аварии и намаляване на техните негативните последици в съвременното общество.

За целта магистърът по „Инженерно осигуряване за защита от бедствия и аварии” придобива знания и умения в комплексна сфера, комбинираща технически и организационни познания и умения, които обогатят и доразвиват получената основа в това направление от завършената предходна образователно-квалификационна степен „бакалавър” и „магистър”. В процеса на обучение студентите задълбочено се запознават и овладяват актуалните въпроси в областта на инженерното осигуряване за защита от бедствия и аварии чрез запознаване с: методи за оценка на риска от бедствия и аварии; гражданска сигурност при бедствия и криминално – терористична дейност по отношение на строителството; правно – икономически инженерни аспекти на защитата от бедствия и аварии; единната система за сигурност и защита от бедствия; националната и международната стратегия за защита от бедствия; превантивни мерки за намаляване на щетите от бедствия и аварийни ситуации; приложение на информационните технологии за организация и защита на населението от природни бедствия и аварии; подходи за управление на кризи и аварии, начини и възможности за комуникация между граждански и военни институции; политики за устойчиво развитие и интелигентни градове чрез превенция на кризи свързани с бедствия и аварии.

За постигане на успешно овладяване на задълбочени комплексни знания и практически умения за инженерно осигуряване за защита от бедствия и аварии в програмата са включени избираеми курсове, разглеждащи специфични аспекти на строително-конструктивни системи, компютърни системи в строителството, строителни материали, експериментално изследване на строителни конструкции, пожарна и аварийна безопасност, свързани със задачи за превенция, проектиране

на специални съоръжения, аварийно възстановяване и осигуряване на информираност на обществеността.

Магистърът по инженерно осигуряване за защита от бедствия и аварии придобива следните най-общи умения: интегрално прилагане на придобитите мултидисциплинарни и специфични знания като експерт, консултант или ръководител; оценка, анализ и правилна интерпретация на опасност, експозиция, уязвимост и риск; активно участие в разработване на стратегии, програми и планове за инженерно осигуряване на превенция и защита от бедствия и аварии; вземане на адекватни решения, комуникация и съответни мерки в случай на бедствие или авария; да формулира и решава проблеми за целите на научно-изследователски проекти в сферата на инженерното осигуряване за защита от бедствия и аварии; да систематизира, анализира и използва възможностите за реализиране на проекти в областта на инженерното осигуряване за защита от бедствия и аварии; да организира мултидисциплинарни колективи за работа върху проблеми на инженерно осигуряване на превенция и защита от бедствия и аварии.

След завършване на пълния курс на обучението, магистърът по инженерно осигуряване за защита от бедствия и аварии може да изпълнява различни дейности и да поема съответни отговорности като експерт/ консултант ръководител в различни сфери като: структури за защита на населението и инфраструктурата към конкретни учреждения и/или специални съоръжения, държавната администрация и местната власт; управление на риска от бедствия и аварии в интерес на държавни институции и неправителствени организации; специализирани звена за мониторинг на сгради и съоръжения, съхранение и обработка на данни; научно – изследователска дейност; образование и други сфери на социално политическия живот; да заема други длъжности, съответстващи на неговата квалификация.

Придобита квалификация след успешно завършване на програмата: магистър по инженерно осигуряване на защита от бедствия и аварии, образователно-квалификационна степен „магистър”.

Продължителност на програмата: 3 семестъра (два учебни и един дипломен).

Предназначение на програмата: Кандидатите за тази магистърска програма трябва да имат завършен пълен курс на обучение по

специалностите от професионално направление 5.7 „Архитектура, строителство и геодезия”, област „Технически науки“ и да притежават образователна степен „магистър” или „бакалавър” със среден успех от дипломата най-малко добър. Критериите за прием са свързани с успех по определени дисциплини от курса на следването им. В случай на придобита образователно-квалификационна степен от друго направление от област 5, кандидатът ще бъде насочен към един предварителен семестър за придобиване на необходимите общи познания в областта на строителството.

Подборът на кандидатите се извършва от Деканата на Строителен факултет.

Кандидатите, завършили висше образование в чужбина по технически науки, предварително преминават през признаване на образованието им съгласно Наредбата за държавните изисквания за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища.

Адреси за контакти:

Доц. д-р инж. Михаела Кутева – Генчева, отговорник на магистърската програма, катедра “Автоматизация на инженерния труд”, e-mail: mkouteva@gmail.com, kouteva_fce@uacg.bg и www.uacg.bg.

ФАКУЛТЕТ ПО ТРАНСПОРТНО СТРОИТЕЛСТВО

Специалност *Транспортно строителство*

Инженерът по транспортно строителство – *специализация “Пътно строителство”* обслужва проектирането, строителството и поддържането на пътища, градски транспортни комуникации, пътни съоръжения (мостове, тунели, летища и др.), планирането, организацията и управлението на движението, безопасността на движението по пътищата и улиците и др. Завършилите специализация “Пътно строителство” могат да работят като проектанти в областта на автомагистралите, пътищата, улиците, градските комуникации, транспортните съоръжения и др. Те могат да работят в строителни организации и фирми по пътно строителство, инженерингови

организации, инвеститорски, надзорни и контролни звена, звена за поддържане на транспортните съоръжения, а така също и в строителни и научни организации и в общински служби по проблеми на пътното строителство, движението и благоустройството.

Инженерът по транспортно строителство – *специализация “Железопътно строителство”* получава квалификация в областта на проектирането, строителството и експлоатацията на железопътни линии и комплексни транспортни обекти: гари и гарови съоръжения; железопътни съоръжения, като мостове, тунели и др.; специални железници, като въжени линии, трамвайни и други релсови пътища, метрополитени, пристанища и др. Завършилите специализация “Железопътно строителство” могат да работят в проектантски, строителни, инженерингови, научно-изследователски и други звена, организации, ведомства и фирми от областта на железопътния и на градския релсов транспорт – трамвайни линии, метрополитени, въжени линии, пристанища, гари, гаровите и др. транспортни съоръжения и комплекси, както и по поддържането и експлоатацията на обектите от посочената сфера.

Специализацията “Строителство на транспортни съоръжения” към специалността акцентира и дава по-разширена подготовка, свързана с проектиране, изграждане и поддръжка на различни видове транспортни съоръжения като мостове, тунели, пристанища, метрополитени и др.

Успешно завършилите студенти от Факултета по транспортно строителство получават дипломи за висше образование на образователно-квалификационна степен “магистър” с професионална квалификация „строителен инженер по транспортно строителство”.

Приемът по специалността е в задочна и редовна форма на обучение. Срокът на обучение в редовната форма е 5 години, а в задочната – 6 години.

От 2002 година във Факултета се приемат студенти за обучение на *немски език* по специалността “Транспортно строителство” съвместно с Техническият университет – Виена, Австрия. Учебните занятия се провеждат по адаптиран учебен план от български и австрийски преподаватели на немски език. Повече информация за

обучението се предоставя в раздел **“Магистърска специалност с две дипломи – от УАСГ и ТУ – Виена”**.

От 2017 година във Факултета по транспортно строителство започва приемането на студенти по **НОВА** бакалавърска специалност **„Организация и управление на движението“**, със срок на обучение 4 години в редовна форма на обучение и прием след средно образование. Обучението по специалността се провежда в седем учебни семестъра и един дипломен семестър.

Бакалавърската специалност по „Организация и управление на движението” е разработена съвместно с Академията на МВР и има за цел да подготви специалисти, необходими както за нуждите на транспортното строителство, така и за организацията, контрола и безопасността на съвременното натоварено движение. Това е една универсална специалност, която съчетава уменията на строителния инженер, мениджъра и компютърния специалист.

Организацията и управлението на движението е една от най-бързо развиващите се и перспективни области в Европейския съюз, САЩ и всички страни с натоварено движение. В нашето съвремие, особено в големите градове, това е сложен, високо технологичен процес, който изисква добре обучени специалисти, притежаващи знания и умения в различни области.

Завършилите обучението студенти получават дипломи за висше образование с образователно-квалификационна степен „бакалавър“ и професионална квалификация „инженер по транспортно строителство“ и могат да се реализират професионално в български и чуждестранни строителни и проектантски фирми, строителния надзор, инвестиционните и консултантски компании, в публичната и общинската администрация, в структурите на МВР, КАТ и ДАИ. Инженерите по "Организация и управление на движението" също така могат да продължат своята работа в научноизследователската дейност, да бъдат консултанти и одитори по безопасност на движението, както и да приложат знанията и уменията си в развитието на собствен бизнес в областта на проектирането, строителството и консултантските услуги.

Обучението включва основните строителни и инженерни дисциплини, както и специализираните дисциплини, свързани с транспортното строителство. Студентите се обучават по

предприемачество, съвременни компютърни системи за управление на градския пътен и релсов транспорт, работа с иновативни технологии и софтуерни продукти, одит и контрол върху безопасността на движението. Практическото обучение е свързано с посещения и запознаване в реални условия (практики) с обекти от съвременното пътно строителство, запознаване и работа със системи за управление на движението в градска и междуселищна среда.

Дипломиралите се студенти ще притежават високо ниво на знания и умения в няколко аспекта на специалността. Те ще имат уменията на строителен инженер, който може да проектира, ръководи и организира транспортното и всеки друг вид строителство. Също така ще придобиват правата и на специалисти, проектиращи, ръководещи и контролиращи организацията и безопасността на движението.

Завършилите специалност "Организация и управление на движението" могат да продължат обучението си в магистърска програма на Академията на МВР, магистърските програми по строително инженерство на УАСГ, както и магистърските програми на всички висши строителни училища.

От учебната 2018/2019 г. започва обучение по бакалавърска специалност „Транспортно строителство – немскоезично обучение“. Учебният план е разработен съвместно с ТУ – Виена и отговаря напълно на изискванията в Австрия за придобиване на степента „бакалавър“. Занятията се провеждат от български и австрийски преподаватели на немски и английски език. Специалността завършва със степен „бакалавър“ – строителен инженер по транспортно строителство. Завършилите имат възможност да продължат обучението си в действащата магистърска програма за двойно дипломиране на УАСГ и ТУ – Виена, резултат от дългогодишно сътрудничество между двата университета. Повече информация се предоставя в Деканата на факултета по транспортно строителство.

Магистърски програми във Факултета по транспортно строителство, предназначени за студенти със завършена степен на висше образование, обучение срещу заплащане

▪ **Магистърска програма по *Транспортно строителство* (задочна форма на обучение)**

Предназначение на програмите: Съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления (ДВ, бр. 64/2002 г.), програмата е ориентирана към следните категории студенти с висше образование по специалности от професионално направление 5.7 “Архитектура, строителство и геодезия” със среден успех от дипломата за висше образование най-малко добър, както следва:

– студенти, завършили петгодишния магистърски курс на обучение по инженерните специалности на УАСГ (Строителен и Хидротехнически факултет и Факултета по транспортно строителство);

– студенти, завършили степените „бакалавър” или „магистър“ в български висши училища с диплома за придобита професионална квалификация „строителен инженер“;

– чуждестранни и български студенти, завършили в чужбина, със степен “бакалавър” или “магистър” с диплома за придобита професионална квалификация „строителен инженер“. Тези кандидати предварително преминават през признаване на образованието им съгласно Наредбата за държавните изисквания за признаване на придобитото висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища.

Придобита квалификация след успешно завършване на програмата: магистър, строителен инженер по транспортно строителство.

Продължителност на програмата: три семестъра, от които последния семестър – дипломна работа. През първите два семестъра се провеждат лекции и упражнения по задължителни и избираеми учебни дисциплини в областта на транспортното строителство. През третия семестър се разработва дипломна работа.

Адреси за контакти:

Проф. д-р инж. Николай Михайлов – ръководител на катедра “Пътища”, тел: 865 11 89/вътр. 565, e-mail: road.uacg@gmail.com; фейсбук страница: катедра „Пътища“

Документи за кандидатстване се подават в канцеларията на факултета в периода август – септември (да се следи сайта на

университета, факултета и катедрата за точните дати). При подаване на заявленията за кандидатстване и дипломите за висше образование, кандидатите подават задължително и автобиография с посочен подробен трудов стаж по специалността. Кандидатите се класират по успех от дипломата. При повече кандидати от възможната бройка за обучение, предимство имат кандидатите със стаж по специалността.

▪ **Магистърска програма по *Геотехническо инженерство* – редовна форма на обучение**

Геотехническото инженерство е самостоятелно направление в проучването, проектирането и изпълнението на подземните части на строителните конструкции и съоръжения. Тази университетска специализация съществува в почти всички технически университети в света. Необходимостта от въвеждането на магистърско обучение по геотехническо инженерство се налага от наличието на сложни инженерногеоложки условия у нас - фундиране в особени почви (лъос, тиня и др.), свлачищни райони, срутища, сеизмични райони и др. Строителството в градски условия изисква прилагането на конструктивни мерки (укрепване и заздравяване) за опазване на съществуващите сгради и инфраструктура. В последните години се изграждат и съоръжения, свързани с опазване на околната среда (сметища, депонии за твърди и битови отпадъци, консервиране на съществуващите депозити от минната и металургичната промишленост и др.) Все по-често аварията в строителството се дължат основно на недостатъчни познания по проблемите на геотехниката.

Тематични направления в обучението: съвременни методи за изследване на свойствата и напрегнатото и деформираното състояние на почвените и скалните масиви, специални фундаментни конструкции, свлачищни укрепващи конструкции, геотехнически проблеми на околната среда, геотехнически съоръжения в сеизмичните райони, числени методи в геотехническото проектиране, насипни съоръжения, инженерна скална механика, приложна инженерна геология.

Придобита квалификация след успешно завършване на програмата: магистър, строителен инженер по геотехническо инженерство. Придобитата квалификация дава възможност за реализация на завършилите като проучватели, проектантите,

изследователи, консултанти, експерти и др. в специализираните и строителни фирми и държавни органи.

Продължителност на програмата: три семестъра, от които последния семестър – дипломна работа.

Предназначение на програмата: Съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления (ДВ, бр. 64/2002 г.), програмата се ориентира към следните категории студенти с висше образование по специалности от професионално направление 5.7 “Архитектура, строителство и геодезия” със среден успех от дипломата за висше образование най-малко добър, както следва:

– студенти, завършили петгодишния магистърски курс на обучение по инженерните специалности на УАСГ (Строителен и Хидротехнически факултети и Факултета по транспортно строителство);

– студенти, завършили степента “магистър” във висшите училища “Л. Каравелов”, Варненски свободен университет “Черноризец Храбър” и “Т. Каблешков” по сп. “Строителство на сгради и съоръжения” и “Транспортно строителство”.

Адреси за контакти:

Проф. д-р инж. Владимир Костов – ръководител на катедра “Геотехника”, тел: 963-52-45/вътр. 434, e-mail: kostov_fte@uacg.bg.

■ **Магистърска програма по *Управление и технологии на проекти в транспортната инфраструктура* (задочна форма на обучение)**

Предназначение на програмите: Съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления (ДВ, бр. 64/2002 г.), програмата е ориентирана към кандидати, завършили висше инженерно образование „бакалавър“ и/или „магистър“ по специалности от професионално направление 5 “Технически науки” със среден успех от дипломата за висше образование най-малко добър. кандидатите с дипломи от чуждестранни висши училища предварително преминават през признаване на образованието им съгласно Наредбата за държавните изисквания за признаване на

придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища.

Придобита квалификация след успешно завършване на програмата: магистър, инженер по управление и технологии на проекти в транспортната инфраструктура.

Продължителност на програмата: четири семестъра, от които последния семестър – дипломна работа.

Студентите ще получат основната терминологична база в областта на всяка подструктура на транспортната инфраструктура в градска и извънградска среда, ще се запознаят с най-важните технологии при проектиране, строителство и поддържане на транспортната инфраструктура и ще имат възможността да управляват цялостния им процес. Ще могат да се включат към следните нива – като ръководни, аналитични и приложни специалисти в държавните и местни администрации, изследователски звена, проектантски и управленски екипи, както и в други структури, касаещи пряко дейността на транспортната инфраструктура. Реализацията на магистрите по тази специалност е в областта на управлението на корпоративни общности в областта на транспортната инфраструктура, в управлението на пътната и улична мрежа, в управлението на строителството и поддържането на транспортната инфраструктура, в екипи за проектиране, строителство и поддържане на същата, при офериране и калкулация на инфраструктурни проекти, в производствено-технически отдели. Квалификацията **не дава** възможност за конструиране на съоръжения в областта на транспортната инфраструктура, нито за пълна проектантска правоспособност и строителен надзор.

Адреси за контакти:

Проф. д-р инж. Николай Михайлов – ръководител на катедра “Пътища”, тел: 865 11 89/вътр. 565, e-mail: road.uacg@gmail.com; фейсбук страница: катедра „Пътища“

Документи за кандидатстване се подават в канцеларията на факултета (да се следи сайта на университета, факултета и катедрата за точните дати). При подаване на заявленията за кандидатстване и дипломите за висше образование, кандидатите подават задължително и автобиография. Подборът на кандидатите се извършва от комисия, която ще прегледа прецизно документите, на база завършеното

предходно висше образование и успеха от дипломата.

ХИДРОТЕХНИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ

В Хидротехническият факултет (ХТФ) на УАСГ се обучават студенти по следните специалности:

- **С образователно-квалификационна степен „бакалавър“ в редовна форма (срок на обучение 4 години):**

- *Инженерна екология.*

- **С образователно-квалификационна степен „магистър“ в редовна и в задочна форма (срок на обучение в редовна форма – 5 години, задочна форма – 6 години):**

- *Водоснабдяване и канализация;*

- *Хидростроителство.*

- **С образователно-квалификационна степен „магистър“ след придобита образователно-квалификационна степен "бакалавър" или „магистър“ – в редовна форма и срок на обучение 2 години:**

- *Хидротехническо строителство;*

- *Хидромелиоративно строителство;*

- *Управление на водни ресурси;*

- *Водоснабдяване и канализация – ВК мрежи и съоръжения;*

- *Водоснабдяване и канализация – Пречистване на води;*

- *Газоснабдяване;*

- *Проектиране, изграждане и експлоатация на газопреносни системи;*

- *Инженерна екология.*

- **С образователно-квалификационна степен „магистър“ след придобита образователно-квалификационна степен „бакалавър" или „магистър”, съвместно обучение с ТУ – Виена, редовна форма и срок на обучение 2 години:**

- *Инфраструктурно строителство, специализация Хидростроителство – немскоезиково обучение.*

Хидротехническият факултет е създаден преди 65 години. Той е utвърдена и единствена акредитирана институция във висшето образование за обучение на магистри и докторанти и издаване на дипломи в областта на водоснабдяването, канализацията, пречистването на води, хидротехническото и хидромелиоративното строителство. Обучението в ХТФ отразява динамичните промени във водния сектор и е отговор на социалната поръчка на бизнеса и институциите и на изискванията на пазара на труда. ХТФ на УАСГ е движеща сила за обмен на знания между науката и практиката, с което способства за подготовка на високо квалифицирани съвременни кадри.

Обучението в Хидротехническият факултет включва базовата инженерна подготовка по всички основни строително-конструктивни дисциплини. Върху тях се надгражда специализираната подготовка в областта на водното строителство и водните технологии.

Пазарът на труда за инженери по „Водоснабдяване и канализация” (ВиК) все повече се разширява в резултат на едновременното действие на редица фактори: европейски изисквания за опазване на околната среда и в частност на водите; европейски фондове за изграждане на ВиК инфраструктура; състояние на националните ВиК системи - остарели селищни мрежи, нуждаещи се от реконструкция и/или липса на канализационни системи и пречиствателни станции; разширяващо се партньорство на България с други страни с позостанала ВиК инфраструктура. Управлението на инвестиционния процес, проектирането, строителството, експлоатацията и управлението на ВиК инфраструктурни обекти изисква строителни инженери по “Водоснабдяване и канализация”, които единствено Хидротехническият факултет към УАСГ е акредитиран да подготвя.

Хидростроителство специализация „Хидротехническо строителство“ е широкопрофилна специалност в областта на водните проблеми. Студентите се обучават в проектиране, строителство и експлоатация на хидротехнически съоръжения, като язовирни стени, водноелектрически централи, хидротехнически тунели, водни пътища и пристанища, хвостохранилища и др. при съблюдаване и охрана на околната среда. Съществуването и бъдещото развитие на специалността се основава на големия брой изградени хидротехнически съоръжения, изискващи непрекъснато наблюдение и компетентно поддържане в

нормална експлоатация и по-нататъшното развитие на хидроенергетиката в националната енергийна система.

В Хидростроителство специализация „Хидромелиоративно строителство“ студентите получават широкопрофилна инженерна подготовка като специалисти в борбата с отрицателните последици от засушаването, развитие на устойчиво поливно земеделие, както и с предпазване от наводнения, заливания и заблацияване на селскостопанските площи и населени места. Могат да проектират, изграждат и експлоатират: инженерни системи за напояване на селскостопански площи, в т. ч. канали, напорни тръбопроводи, поливна техника и съоръжения към тях; водоземни съоръжения; системи за напояване на оранжерии, дворни места, паркове и голф-игрища; дренажни мрежи на сгради и обработваеми земи; корекции на реки във и извън населени места; отводнителни и напоителни помпени станции, и други съоръжения от хидромелиоративната инфраструктура. Особено предимство са получените познания за проектирането на рибовъдни стопанства и извършването на водностопански, икономически и оптимизационни изследвания. У нас през последните 50 години ХМС инженерите са били в основата на изграждането на над 10 млн. дка напоителни системи, над 1600 км диги, повече от 2600 помпени станции, над 2000 малки язовира, който фонд определя необходимостта от тези инженери специалисти. ХМС инженерите са високо оценявани и търсени в чужбина – тяхно дело са над 3.5 млн. дка напоителни системи в Куба, Мозамбик, Алжир, Мароко, Кипър и др. Само дипломата от УАСГ позволява придобиването на лиценз за пълна проектантска правоспособност по специалност ХМС от Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране.

В специалност „Инженерна екология“ се изучава тази част от дейността на хората, която е свързана със строителството, управлението, експлоатацията на инженерни системи и съоръжения (пречиствателни станции за питейни или отпадъчни води, язовири, напоителни системи, водоснабдителни и канализационни системи) и влиянието им върху околната среда. Завършилите тази специалност имат разнообразни възможности за реализация като инженер-еколози в производствени предприятия и корпорации, министерства, общини, строителни фирми, експлоатационни предприятия и други.

За специалностите с образователно-квалификационна степен "магистър" след придобита образователно-квалификационна степен "бакалавър" се приемат студенти с придобито висше образование на образователно-квалификационна степен "бакалавър" или "магистър" от област 5 "Технически науки" на Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления и успех от дипломата за висше образование съгласно ЗВО най-малко добър. Таксите за обучение се определят от Академичния съвет на база на годишната държавна издръжка за професионалното направление.

Образованието в специалност „Инфраструктурно инженерство“ специализация „Хидростроителство – немскоезиково обучение“ обхваща общо 4 семестъра и се провежда съвместно с ТУ Виена по общ утвърден учебен план. Студентите се обучават през трети учебен семестър на следването си и през последния дипломен семестър в ТУ Виена, а през първите два – в УАСГ.

Хидротехническият факултет разполага с богата лабораторна база (вкл. компютърни лаборатории) за практически занятия на студентите и за научноизследователска дейност в областта на хидростроителството и водните технологии.

Обучението в Хидротехническият факултет отговаря на Европейската система за трансфер и натрупване на кредити ECTS (общоевропейска система за отчитане на учебната работа на студентите при усвояване на образователните дисциплини). Това позволява легитимно обучение на студенти в сродни Европейски университети.

Програма ЕРАЗЪМ дава възможност и субсидира студентски обмен между висши учебни заведения в страните-членки на Европейския съюз, както и в страни извън него. Студентите от ХТФ имат възможност за обучение за един-два семестъра (обикновено от 4-ти и 5-ти курс) в партниращи университети, с които има сключени двустранни договори за обмен: ТУ Виена, Австрия; ТУ Дрезден, Германия; Технологичен институт Карлсруе, Германия; Университет Генуа, Италия; Норвежки университет за наука и технологии, Трондхайм, Норвегия; ТУ Бърно, Чехия; Висше строително училище, Кайен, Франция; Технологичен университет, Атина, Гърция; Университета в Нови Сад, Университета в Ниш.

Чрез Централноевропейската програма за академичен обмен СЕЕРУС ежегодно в Хидротехническият факултет се реализира

студентска мобилност по линия на двустранното сътрудничество с ТУ Виена, Австрия и с ВОКУ Виена, Австрия.

Випусниците на Хидротехническият факултет се дипломират с държавни дипломи за висше образование на образователно-квалификационна степен “магистър”, като получават професионална квалификация строителен инженер по съответните специалности. Успешно завършилите обучението в магистърска програма „Хидростроителство – немскоезиково обучение“ съвместно с ТУ Виена получават дипломи за академична степен “магистър” по „Планиране и мениджмънт на инфраструктурата“ от ТУ Виена и за образователно-квалификационна степен “магистър” (т.е. професионална квалификация строителен инженер) по „Хидротехническо строителство“ от УАСГ.

Завършилите студенти се реализират професионално в: проектантски, строително-монтажни, инженерингови и други фирми, занимаващи се с широкопрофилна конструкторска и строителна дейност, включително проектиране, строителство и експлоатация на хидроенергийни системи и съоръжения, хидромелиоративни системи и съоръжения, водоснабдителни и канализационни системи и съоръжения, пречистване на природни и отпадъчни (битови и промишлени) води, третиране на твърди отпадъци, газоснабдяване на населени места и сгради; звената по екологичен контрол – районни инспекции за опазване на околната среда и водите (РИОСВ); речни басейнови дирекции и съвети, управленчески структури в съответните отдели и служби в министерства, областни, градски и общински съвети; инвеститорски звена към различните ведомства, фирми и предприятия; преподаватели в строителни техникуми и в УАСГ; научно-изследователски и контролни лаборатории; научно-изследователски звена и институти; търговски фирми и кантори, занимаващи се с посредническа и търговска дейност в областта на строителството; консултантски бюра, фирми и експертни звена; строителни специалисти в банки и застрахователни фирми и институти.

Подробна информация за платените магистърски програми, предназначени за студенти със завършена степен на висше образование, се предоставя в Деканата на Хидротехническият факултет - корпус А, ул. “Д. Войников” 2, ет. 2, кабинет 201, тел.: 0884358084, E-mail: dean_fhe@uacg.bg. Приемът на студенти се осъществява от

Учебен отдел (за справка вж. Правилника за приемане на студенти от настоящия Справочник).

ГЕОДЕЗИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ

Специалност *Геодезия*

Специалността *Геодезия* е наследник на едната (*Земемерно инженерство*) от първите две специалности, открити през 1942 година в най-старото висше техническо училище в България. Геодезическият факултет единствен в страната подготвя **инженери-геодезисти** с образователно-квалификационна степен **“магистър”**. Факултетът разполага със съвременна материално-техническа база от геодезически инструменти, уреди и апарати, компютърни и специализирани лаборатории. Специфична особеност на обучението в Геодезическия факултет е провеждането на летни учебни практики с продължителност от 2 до 4 работни седмици в края на всяка учебна година. За провеждане им се използват учебно-спортните университетски бази във Веринско (на около 40 км от София) и курорта Семково (в планината Рила). Учебните занятия са поверени на висококвалифицирани преподаватели и учени, както и на специалисти-практици с богат професионален опит. Голяма част от упражненията по учебните дисциплини: “Геодезия”, “Висша геодезия” и “Фотограметрия” се провеждат в условия, максимално близки до реалните, с цел по-ефективно усвояване на геодезическите и фотограметрични технологии. Студенти от Факултета участват в станалите вече традиционни ежегодни международни геодезически студентски срещи.

Обучението по специалността *Геодезия* е в две форми – редовна и задочна. Срокът на обучение в редовната форма е 5 години, а в задочната – 6 години. Випускниците на факултета се дипломират с държавни дипломи за висше образование на образователно-квалификационна степен “магистър”, като получават квалификацията **“инженер-геодезист”**. Знанията и уменията, които придобиват по време на обучението си, им дават възможност да се реализират професионално в структури на държавната, регионална и общинска администрации, както и в различни фирми – геодезически, строителни, транспортни и др., в проектантски бюра, в научно-изследователски

звена и институти, в оперативните звена на общините, в средни и висши училища и т.н. Специалността *Геодезия* е широкопрофилна, което позволява на инженерите-геодезисти да извършват богат набор от дейности – изработване на едро- и дребномащабни топографски планове и карти, кадастрални и специализирани карти, в областта на устройственото планиране и инвестиционното проектиране – общи и подробни устройствени планове, трасировъчни планове, проекти за вертикално планиране, изследване на сеизмични и свлачищни процеси, проекти за рекултивация, противоерозионни проекти в земеделски земи, оценки на земи и имоти и т.н. По линия на двустранно сътрудничество с чужди университети, Факултетът развива активна международна дейност с Московския държавен университет по геодезия и картография (МИГАиК), Техническият университет – Виена, Университета “Св. св. Кирил и Методий” в Скопие и Техническият университет в Калгари, Канада.

Специалност *Устройство и управление на земи и имоти*

Специалността *Устройство и управление на земи и имоти* е нова за нашата страна и се изучава единствено в УАСГ към Геодезически факултет, като е на образователно-квалификационна степен “бакалавър” със срок на обучение 4 години в редовна форма и професионална квалификация **инженер по устройство и управление на земи и имоти**. Кадрите, завършили тази специалност, ще съчетават познания в областта на инженерните специалности, правото, екологията и икономиката. Те ще намерят своята професионална реализация в областната и общинска администрация, управленческата структура на министерства и ведомства, в нотариатите и съдебната система, в банковата и данъчната система, в компании с дейност в областта на недвижимите имоти. Завършилите специалността ще участват в разработката и реализацията на инвестиционни програми, при оценката, управлението, използването и опазването на недвижимата собственост. В своята работа инженерите от тази специалност ще използват богата и разнообразна информация по кадастър и имотна регистрация, пазарни данни за сделки с недвижими имоти, специализирани софтуерни продукти и географски информационни

системи. В обучението е предвидено да се използват наши, европейски и световни оценителски стандарти, принципи и техники.

Магистърски програми в Геодезически факултет, предназначени за студенти със завършена степен на висше образование – обучение срещу заплащане

▪ **Магистърска програма по *Кадастър* – редовна форма на обучение**

С магистърската програма по „Кадастър” се подготвят магистри за важна област от геодезията – кадастър. Изучават се основни въпроси и технологии от геодезията (вкл. GPS, ГИС, Информационни системи в кадастър и поземлената регистрация), свързани със създаване на геодезически мрежи и измервания за целите на кадастър, създаване и поддържане на кадастрални карти и кадастрални регистри. Включени са правни дисциплини, които са свързани с кадастър и устройството на територията. Изучава се поземлена администрация, стандарти в геодезията и кадастър, работа с пространствени данни, управление на поземлени ресурси и други.

Придобита квалификация след успешно завършване на програмата: магистър - инженер по кадастър. Придобитата квалификация дава възможност за реализация на завършилите в посочените приложни области, както и във фирмите и структурите, които създават и поддържат кадастър в Р. България.

Продължителност на програмата: четири семестъра, от които последния семестър – дипломна работа.

Предназначение на програмата: Съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления (ДВ, бр. 64/2002 г.), програмата се ориентира към лица с висше образование по специалности от област 5 „Технически науки” със среден успех от дипломата за висше образование най-малко добър. За кандидатите, които не са от професионалното направление на УАСГ 5.7 „Архитектура, строителство и геодезия”, през първия семестър се добавят и допълнителни дисциплини съобразно завършеното висше образование.

Адреси за контакти:

Ръководител на магистърската програма: доц. д-р инж. Христо Дечев –катедра “Геодезия и геоинформатика”, тел: 963-52-45/вътр. 321 и 0878 401 600, e-mail: hristo.dechev@yahoo.com и www.uacg.bg.

▪ **Магистърска програма по *Управление на европейски инфраструктурни проекти* – задочна форма на обучение**

Обучението в магистърската програма е насочено към управлението на европейски инфраструктурни проекти в съответствие с философията и функционирането на европейските програми и отговарящи на съвременните насоки на развитие, фокусиращи се в тази област към интернационализация на инженерната инфраструктура, хармонизацията на инфраструктурните мрежи и опазването на околната среда. Целта е да се подготвят специалисти с компетентност по разработването и структурирането на предложения за европейски инфраструктурни проекти и притежаващи умения и знания да участват в техническото, административното и финансово управление и реализиране на дейностите по проекта. Образователните цели се реализират чрез задълбочаване на теоретичните познания и практическа подготовка в направлението регионално развитие, информационни технологии, опазване на околната среда.

Придобита квалификация след успешно завършване на програмата: магистър - инженер по управление на европейски инфраструктурни проекти.

Продължителност на програмата: четири семестъра, от които последния семестър – дипломна работа.

Предназначение на програмата: Съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления (ДВ, бр. 64/2002 г.), програмата се ориентира към лица с инженерно и урбанистично висше образование по специалности от област 5.7 „Архитектура, строителство и геодезия” със среден успех от дипломата за висше образование най-малко добър със степен „бакалавър” и/или „магистър”. Формата на обучение е задочна – срещу заплащане при условията на чл. 21 от Закона за висшето образование, **а за студентите, завършили редовния бакалавърски курс на обучение по специалност „Устройство и управление на земи и имоти” – при**

условията на държавна поръчка с класиране за бройките отпуснати от Министерски съвет (класирането на кандидатите е по успех от дипломата за висше образование).

Адреси за контакти:

Ръководител на магистърската програма: проф. д-р инж. Ана Стоева, ръководител на катедра „Земеустройство и аграрно развитие” тел: 963-52-45/вътр. 583, 626, e-mail: astoeva@bgb.bg.

▪ **Магистърска програма по *Фотограметрия и пространствени информационни системи* – редовна форма на обучение**

Обучението в магистърската програма е насочено към подготовката на магистри, които са в състояние да извършват дейности в областите на фотограметрията, методите за дистанционни изследвания и пространствените информационни системи, които включват:

- организация и извършване на фотограметрични заснемания;
- обработка на цифрови изображения и методи за получаване на пространствена информация чрез фотограметрични технологии;
- класификация и интерпретация на многоканални спътникови и самолетни изображения за получаване на тематична информация;
- получаване на пространствена информация посредством методи за дистанционни изследвания;
- използване на Географски информационни системи (ГИС) за пространствен анализ на данни;
- проектиране и поддържане на пространствени информационни системи и обектно ориентирани бази данни.

Придобита квалификация след успешно завършване на програмата: магистър – инженер по фотограметрия и пространствени информационни системи.

Завършилите магистри ще могат да работят в частни фирми и държавни институции в сферата на създаване и поддържане на информационни системи за пространствена информация, използващи фотограметрични методи и технологии и аеро-космически методи за дистанционни изследвания.

Продължителност на програмата: 4 семестъра, като последният семестър е предназначен за дипломиране. В последния семестър се разработва проект по избрано направление и се разработва и защитава дипломен проект.

Предвижда се обучението да се извършва в редовна форма на обучение, срещу заплащане при условията на чл. 21 от Закона за висшето образование.

Предназначение на програмата: съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления (ДВ, бр.64/2002 г.) програмата се ориентира към завършили бакалаври и магистри в област на висше образование 5 „Технически науки“ – основно за професионално направление 5.7 „Архитектура, строителство и геодезия“, както и за професионални направления от област на висше образование 5 „Технически науки“, свързани с електротехника, електроника, автоматика, комуникационна и компютърна техника, математика и информатика със среден успех от дипломата за висше образование най-малко добър със степен „бакалавър“ и/или „магистър“. За лица, които не са от професионално направление 5.7, през първия семестър се добавят и допълнителни дисциплини, съобразно завършеното висше образование.

Адреси за контакти:

Ръководител на магистърската програма: проф. д-р инж. Пламен Малджански, катедра „Фотограметрия и картография“, тел. 02/963-52-45/ вѓтр. 317, e-mail: maldjanp_fgs@uacg.bg и www.uacg.bg

МАГИСТЪРСКА СПЕЦИАЛНОСТ С ДВЕ ДИПЛОМИ – ОТ УАСГ И ТУ – ВИЕНА (НЕМСКОЕЗИЧНО ОБУЧЕНИЕ) В РЕДОВНА ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ

• **Магистърска програма по *Инфраструктурно инженерство* в Хидротехническият факултет и във Факултета по транспортно строителство, предназначена за студенти със завършена степен на висше образование – обучение срещу заплащане**

Магистърската програма по *Инфраструктурно инженерство* е с две специализации – *Хидростроителство* и *Транспортно*

строителство. Обучението се провежда на немски и английски език съвместно с ТУ – Виена, Австрия. Учебните занятия се провеждат по съгласуван учебен план от български и австрийски преподаватели на немски и английски език в двата университета. Общата продължителност на обучението е четири семестъра. През първите два учебни семестъра студентите се обучават в УАСГ, а през третия учебен и четвъртия дипломен семестър – в ТУ – Виена по правилата за обучение в магистърски програми на ТУ – Виена.

За обучение се приемат инженери, завършили бакалавърска или магистърска степен от професионално направление 5 „Технически науки” на Класификатора на областите на висше образование с успех от дипломата не по-нисък от добър съгласно чл. 21 от Закона за висшето образование. Допълнително, кандидатите трябва да имат завършено образование с разширено изучаване на немски език или езикови умения, които съответстват на ниво B2 в DaF (писмено и говоримо). В допълнение на представения документ, удостоверяващ езиковите умения на кандидатите по немски език, е необходимо и мотивационно писмо на немски език в размер на половин до една страница в свободен текст.

След успешното си завършване при определените условия, студентите се дипломират с диплома за образователно-квалификационна степен „магистър” по специалност „Инфраструктурно инженерство” и съответната специализация – „Хидростроителство” или „Транспортно строителство“ от УАСГ, както и с диплома за висше образование от степен „Master” от ТУ – Виена по специалност „Мениджмънт на инфраструктурата”.

Финансирането на обучението в ТУ – Виена е за сметка на студентите, които могат да кандидатстват за поемане на част от разноските от европейски институции (под формата на стипендии). В тази връзка УАСГ ежегодно подновява двустранните си споразумения с европейски организации и програми – Erasmus, СЕЕPUS и др. с цел отпускане на стипендии за обучение в чужбина.

Необходими документи за приемане в магистърската програма:

1. Заявление до Ректора на УАСГ (свободен текст).
2. Диплома (вкл. и приложението) за завършено висше образование със степен „бакалавър” или „магистър” от професионално

направление 5 „Технически науки” – оригинал и ксерокопие. Сред сравняване, оригиналът се връща на притежателя.

3. Документ за завършено образование с разширено изучаване на немски език или удостоверяващ езикови умения по немски език, които съответстват на ниво B2 в DaF (писмено и говоримо).

4. Мотивационно писмо на немски език в размер на половин до една страница в свободен текст.

Всички кандидати се явяват на събеседване пред комисия. В нея участват представители на деканатите на Хидротехническия факултет и на Факултета по транспортно строителство, както и двама професори от ТУ – Виена.

Новоприетите студенти са записват в един от двата факултета съгласно избраната специализация – „Хидростроителство“ или „Транспортно строителство“.

ПРОГРАМА ПО МАТЕМАТИКА

I. Алгебра

1. Цели и дробни рационални изрази и действия с тях. Формули за съкратено умножение.
2. Квадратен корен. Корен n -ти. Коренуване на произведение, частно, степен и корен. Основно свойство на корените.
3. Абсолютна стойност (модул).
4. Уравнения: корен на уравнение, еквивалентност на уравнения. Основни теореми за еквивалентност. Уравнения от първа степен с едно неизвестно: решаване и изследване на решенията.
5. Квадратичен тричлен. Квадратна функция. Квадратно уравнение. Формули на Виет.
6. Разлагане на квадратен тричлен на множители от първа степен. Графика на квадратна функция и използването ѝ при определяне на знака на квадратния тричлен. Уравнения от по-висока степен, приводими към квадратни уравнения. Ирационални уравнения с едно неизвестно. Уравнения, съдържащи абсолютна стойност.
7. Степен с рационален показател: определение, свойства. Показателна функция: свойства, графика. Показателни уравнения.
8. Логаритъм: определение и свойства. Основни правила за логаритмуване. Формула за преминаване от една логаритмична основа към друга. Логаритмична функция: свойства и графика. Логаритмични уравнения.
9. Системи уравнения от първа степен с две неизвестни: геометрична интерпретация на решенията. Системи уравнения от първа степен с три неизвестни. Системи уравнения от втора и по-висока степен с две неизвестни:

основни методи за решаване. Решаване на уравнения и системи уравнения, съдържащи параметри. Изследване на решенията.

10. Неравенства: решение на неравенство, еквивалентност на неравенства. Основни теореми за еквивалентност. Неравенства от първа степен с едно неизвестно: решаване и изследване на решенията. Квадратни неравенства: решаване и изследване на решенията. Неравенства от по-висока степен: решаване чрез метода на интервалите. Използване свойствата на функциите $y = \sqrt[n]{x}$, $y = a^x$, $y = \log_a x$ за решаване на основни видове ирационални, показателни и логаритмични неравенства. Неравенства, съдържащи абсолютна стойност. Системи неравенства от първа и втора степен с едно неизвестно. Разположение на корените на квадратно уравнение.
11. Числови редици. Аритметична и геометрична прогресия – свойства. Формули за сумата на първите n члена.
12. Безкрайни числови редици. Сходимост. Граница. Сума на членовете на безкрайна геометрична прогресия с частно q , $|q| < 1$.
13. Функция. Граница на функция. Теореми за граница на функция. Граница на $\frac{\sin x}{x}$ при $x \rightarrow 0$. Непрекъснатост на функция.
14. Производна на функция. Геометричен смисъл на понятието "производна". Производна на сбор, произведение, частно и степен на функции. Производни на тригонометрични функции. Производна на сложна функция. Формули за диференциране.
15. Нарастване и намаляване на функция. Локален максимум и локален минимум: необходими и достатъчни условия за

локален екстремум. Изпъкналост и инфлексни точки. Четност, нечетност и периодичност на функция.

16. Изследване на функции.

II. Планиметрия, стереометрия и тригонометрия

1. Еднаквост. Признаци за еднаквост на триъгълници. Зависимости между страни и ъгли в триъгълници. Успоредни прави. Успоредник: видове успоредници, свойства. Окръжност и ъгл. Централен, вписан и периферен ъгл. Допирателна към окръжност. Триъгълник. Забележителни точки в триъгълника: център на описаната окръжност, център на вписаната окръжност, медицентър, ортоцентър. Вписан в окръжност и описан около окръжност четириъгълник. Външно вписана окръжност за многоъгълник. Средна отсечка на триъгълник и на трапец. Лице на триъгълник, успоредник и трапец. Лице на многоъгълник.
2. Пропорционални отсечки. Теорема на Талес. Свойства на вътрешната и външната ъглополовяща на триъгълник.
3. Подобност. Признаци за подобност на триъгълници. Свойства на секущите на окръжност, които минават през точка, нележаща на окръжността. Връзка между лицата на подобните многоъгълници.
4. Метрични зависимости в правоъгълен триъгълник. Дължина на окръжност и на дъга от окръжност, лице на кръг и частите му.
5. Ъгл, определен от две кръстосани прави. Ъгл, определен от права и равнина. Перпендикулярност на права и равнина. Линеен ъгл на двустенен ъгл. Перпендикулярни равнини. Успоредно и ортогонално проектиране. Теорема за трите перпендикуляра. Перпендикуляр и наклонена към една равнина. Разстояние от точка до права и равнина.

- Разстояние между кръстосани прави и ос на кръстосани прави.
6. Призма, паралелепипед, пирамида, пресечена пирамида: свойства, формули за лицата на повърхнините и обемите им. Свойство на успоредното сечение в пирамида. Сечение на многостен с равнина.
 7. Цилиндър, конус, пресечен конус, сфера: свойства, формули за лицата на повърхнините и обемите им. Вписана, описана и външно вписана сфера за многостен.
 8. Тригонометрични функции: синус, косинус, тангенс, котангенс. Основни тригонометрични равенства. Тъждествени преобразования на тригонометрични изрази.
 9. Тригонометрични зависимости в правоъгълния триъгълник. Решаване на правоъгълен триъгълник. Косинусова и синусова теорема. Решаване на триъгълник. Формули за лице на триъгълник и четириъгълник. Правилен многоъгълник.
 10. Тригонометрични уравнения. Използване на свойствата на тригонометричните функции за решаване на основните тригонометрични неравенства.

III. Какво трябва да знаят кандидатите за изпита по математика

Конкурсният изпит по математика е под формата на тест и се състои в решаване на задачи от отворен и затворен тип, при които се използват знания от задължителната учебна програма за профил математика. Това не бива да се тълкува като забрана за използване на знания, които надхвърлят обема на преподавания материал в курса по математика в средното училище. Тестът е анонимен, писмен, с продължителност пет часа.

Критериите за оценка на писмените работи се предоставят на кандидатите заедно с изпитната тема. Оценяването е по методика на УАСГ.

По време на изпита могат да се ползват справочните пособия с номера [1, 2] от следващия по-долу *списък на учебни помагала*, одобрени от МОН.

УАСГ не носи отговорност за допуснати грешки в тях.

При провеждането на изпита се допуска използването на писалка, химикалка (пишещи синьо), черен молив, гума, пергел и триъгълник. Не се разрешава използването на калкулатори, електронни бележници, портативни компютри, мобилни телефони, планшети, пейджъри, техника с мобилна връзка и др. подобни.

За подготовка на изпита полезни ще бъдат сборниците със задачи и теми за конкурсни изпити с номера [3–10] от Списъка.

Списък на учебни помагала:

1. *Серафимов, Д., Н. Николов, Г. Коларов.* Четиризначни математически таблици и формули (всички издания).
2. *Ангелов, В., А. Дишлиев, М. Маринов, В. Пашева, П. Стоев, В. Тодоров и С. Цветков.* Справочник по математика (всички издания).
3. *Коларов, К. и др.* Сборник от задачи по геометрия 7–12 клас. Добрич, 1999.
4. *Коларов, К. и др.* Сборник от задачи по алгебра 7–12 клас. Добрич, 1997.
5. *Тонов, И., Ч. Лозанов.* Теми за кандидатстудентски изпити по математика. С., 2004.
6. *Чакърян, К., П. Сидеров.* Кандидатстудентски конкурси по математика. С., 2000.
7. *Коларов, К.* Избрани задачи по математика за кандидат-студенти. Добрич, 1993.
8. *Чакърян, К., П. Сидеров, В. Хаджийски.* Сборник задачи по математика 9–11 клас за кандидат-студенти. С., 2001.
9. *Ангелов, В., А. Дишлиев, Бр. Кираджиев, М. Маринов, П. Стоев, Вл. Тодоров, Д. Тодоров.* Конкурсни задачи и теми по математика за техническите и икономическите университети 2004 - 2006 година. С., 2006.

10 *М. Маринов, Д. Тодоров Л. Милев, Бр. Кираджиев, П. Стоев.* За кандидатстудентските конкурси по математика. Софт. Трейдинг, 2007.

**ПРОГРАМА ПО РИСУВАНЕ ЗА СПЕЦИАЛНОСТИТЕ
*АРХИТЕКТУРА И ЛАНДШАФТНА АРХИТЕКТУРА И
ЛАНДШАФТНО ПЛАНИРАНЕ***

Кандидатстудентският изпит по рисуване за специалност *Архитектура* е в **три отделни части**, които имат за цел да се проверят качествата и възможностите на кандидатите да решават успешно пространствени, пластични, композиционни и цветови задачи.

Кандидатстудентският изпит за специалност *Ландшафтна архитектура и ландшафтено планиране* е **рисуване I част – перспектива**.

Изпитите по рисуване са анонимни, всеки с продължителност шест часа и се провеждат в три отделни дни.

**I-ва задача (Изпит по рисуване I част – перспектива) –
за специалностите *Архитектура и Ландшафтна
архитектура и ландшафтено планиране***

Рисуване на модел (геометрично тяло или група от геометрични тела), като при определени изисквания трябва да се извърши промяна на пространствените характеристики на модела (ротации, трансляции, отнемане или добавяне на обеми).

Задачата се изпълнява на кадастрон 35/50 cm с черен молив без уреди за чертане. Допуска се ползването на саморъчно изработени ленти от картон (за улеснение на мерене, сравняване и проследяване на перспективни съкращения).

**II-ра задача (Изпит по рисуване II част – пластичен
модел) – за специалност *Архитектура***

Рисуване по натура на пластичен модел (архитектурни детайли, комбинация на части на архитектурни детайли, предмети от бита).

Задачата се изпълнява на кадастрон 35/50 cm с черен молив без уреди за чертане. Допуска се ползването на саморъчно изработени ленти от картон (за улеснение на мерене, сравняване и проследяване на перспективни съкращения).

III-та задача (Изпит по рисуване III част – цветна композиция) – за специалност Архитектура

В определено композиционно поле и посредством зададено геометрично условие да се изпълни цветна композиция.

Задачата се изпълнява на кадастрон 35/50 cm с темперни бои и уреди за чертане.

Кандидат-студентите трябва да носят следните темперни бои:

1. бяла;
2. черна;
3. жълта – лимонена;
4. охра;
5. оранж;
6. червена – цинобър;
7. червена – кармин;
8. синя – ултрамарин;
9. синя – кобалт;
10. зелена – оксидна;
11. виолет;
12. сиена печена.

ВАЖНО: Листовете за рисуване, както и листовете за подготовителните скици се предоставят на кандидат-студентите от Университета. Останалите необходими материали и пособия по отделните задачи се носят от кандидатите.

Забранява се ползването на внесени отвън листове за рисуване. При откриване на такива работата на кандидат-студента се анулира. Забранява се ползването на мобилни телефони, таблетки, MP3 устройства, фотоапарати, техника с мобилна връзка и други подобни. Не се разрешава снимането на рисунките, както и изнасянето им извън залата. Анулиране на конкурсна работа се извършва при нарушаване на реда в залата, снимане или опит за снимане на рисунка, изнасяне на рисунка извън залата, ползване на непозволена мобилна техника (вкл. и в тоалетните), нарушаване на анонимността чрез поставяне на особен знак върху рисунката, рисуване върху чужда рисунка.

ПРОГРАМА ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ИЗПИТА ПО *АНГЛИЙСКИ ЕЗИК*

Кандидатите за изучаване на специалност *Строителство на сгради и съоръжения* на английски език трябва да владеят чуждия език на ниво езикова гимназия с преподаване на английски език.

Кандидатстудентският изпит е **писмен** и анонимен с продължителност **три часа** и се оценява с "ДА" – "издържал" и "НЕ" – "не издържал".

Изпитът включва следните компоненти:

- Лексико-граматичен тест в размер на 2 печатни страници;
- **Слушане с разбиране на текст с размер 1 печатна страница.** Текстът се чете на кандидатите два пъти, като преди първото прочитане на текста кандидат-студентите получават въпросите към него в писмен вид.
- **Превод от английски на български език** на научнопопулярен текст в размер на ½ печатна страница.

Материалът по чужд език е съобразен с учебното съдържание в езиковите гимназии. Изпитните материали се предоставят на кандидатите от УАСГ. Кандидатите пишат с химикал, пишещ синьо, могат да ползват черен молив и гума. Забранява се ползването на мобилни телефони, таблети, MP3 устройства, техника с мобилна връзка и други подобни.

ПРОГРАМА ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ИЗПИТА ПО НЕМСКИ ЕЗИК

Кандидатите за изучаване на бакалавърската специалност *Транспортно строителство* на немски език трябва да владеят чуждия език на ниво езикова гимназия с преподаване на немски език.

Кандидатстудентският изпит е **писмен** и анонимен с продължителност **три часа** и се оценява с "ДА" – "издържал" и "НЕ" – "не издържал".

Изпитът включва следните компоненти:

- Лексико-граматичен тест в размер на 2 печатни страници;
- **Слушане с разбиране на текст с размер 1 печатна страница.** Текстът се чете на кандидатите два пъти, като преди първото прочитане на текста кандидат-студентите получават въпросите към него в писмен вид.
- **Превод от немски на български език** на научнопопулярен текст в размер на ½ печатна страница.

Материалът по чужд език е съобразен с учебното съдържание в езиковите гимназии. Изпитните материали се предоставят на кандидатите от УАСГ. Кандидатите пишат с химикал, пишещ синьо, могат да ползват черен молив и гума. Забранява се ползването на мобилни телефони, таблети, MP3 устройства, техника с мобилна връзка и други подобни.

